

INHOUD

<i>Voorwoord</i>	7
I. Oudste en oude geschiedenis	
1. Prehistorie-57 v.Chr.	11
2. 57 v.Chr.-406 n.Chr. Germanen en Romeinen	14
II. Middeleeuwen	
1. 406-754 Volksverhuizing en kerstening	20
2. 754-925 De Karolingische tijd	25
3. 925-1076 Het hertogdom Lotharingen en het ontstaan van de landsheerlijke staten	30
4. 1076-1305 Zelfstandigheid van de kleine leenstaten	35
5. 1305-1419 De verwording der kleine leenstaten	47
6. 1419-1477 Bourgondië	56
III. Nieuwe geschiedenis	
1. 1477-1555 De Oostenrijkse Habsburgers	65
2. 1555-1568 Het voorspel tot de 80-jarige oorlog	74
3. 1568-1585 Tot de scheiding	79
4. 1586-1609 Het Noorden op weg naar zelfstandigheid. Het Zuiden onder invloed van de katholieke reformatie	89
5. 1609-1648 Bestand en vrede	99
6. 1648-1672 Bedreigd door Engeland en Frankrijk	112
7. 1672-1716 Willem III en de Spaanse successie- oorlog	122
8. 1715-1780 De achttiende eeuw in de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden	131
9. 1780-1795 Patriotten - Vonckisten - Statisten	139
10. 1795-1813 De Bataafse en Franse Tijd	146
11. 1813-1830 Koninkrijk der Nederlanden	151
12. 1830-1839 De Belgische revolutie	155
13. 1839-1914 Liberalisme in Nederland	159
14. 1839-1914 België	168
IV. Nieuwste geschiedenis	
1. 1914-1918 De Eerste Wereldoorlog	174
2. 1918-1939 Tussen de wereldoorlogen	178
3. 1939-1945 De Tweede Wereldoorlog	191
4. 1945-1973 Na de Tweede Wereldoorlog	197
5. De periode 1973-1999	215
V. De koloniale gebieden sinds 1795	272
VI. Aanhangsel	
1. Graven van Leuven, later hertogen van Brabant	285
2. Graven van Vlaanderen	285
3. Graven van Holland	285
4. Graven (later hertogen) van Gelre	286
5. Bourgondische hertogen	286
6. Landvoogden en gouverneurs-generaal in de Nederlanden	286
7. Stadhouders in de Republiek	287
8. Vorsten van het huis Oranje-Nassau	287
9. Vorsten uit het huis Saksen-Coburg	288
10. Kabinetten in Nederland sinds 1848	289
11. Belgische kabinetten sinds 1831	290
<i>Register</i>	293

Register

- Aalberse, P.J.M. 182
 'Aan het Volk van Nederland' 141
 Aansprekersoproer, 128
 Aantjes, W. 220
 Aarden, fractieleider PPR 205
 Aarschot, Philips van Croy, hertog van 77, 79, 82, 85, 96
 AAW, zie Algemene Arbeidsongeschiktheidswet
 Abakopartij 283
 abortus, België 257
 abortus, Nederland 218, 222
 Abortuswet Ginjaar-de Ruiter 222
 ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds) 224, 226, 227
 ABP, parlementaire enquête 227
 ABP-affaire 224, 226, 228, 229
 ABVV, zie: Algemeen Belgisch Vakverbond
 Accra, Afrikaanse conferentie van 283
 Achterberg, G. 180
 Achterraad 75
 achturige werkdag 182
 Acker, A.H. van 210, 211
 Ackerman, Frans 50
 Acte de Survivance 114
 Action Fouronnaise 251
 ACV, zie: Algemeen Christelijk Vakverbond
 Ada, gravin van Holland 44
 Adalbert 24
 Adalbold, bisschop van Utrecht 33, 35
 Adela, de wrede 30, 33, 35
 ADM, zie: Amsterdamse Droogdok Maatschappij
 Adolf van der Mark, bisschop van Luik 48
 Adolf van Gelre 63, 67
 Adolf van Kleef, hertog 62
 Adolf van Nassau 42, 81
 Aerssen van Sommeldijck, Cornelis van 145
 Aerssen, Frans van 97, 102
 Aétius 21
 Afcent 214
 Afgescheidenen van 1834 152, 158, 161, 166
 Africa Company 116
 Agrippa, stadhouder in Gallië 15
 Agt, D. van 217, 219, 223
 Agusta-schandaal 248, 260
 Ainsworth, Thomas 158
 Aitzema, Lieuwe van 100, 112
 Aken, vrede van 119, 125, 135
 akkerbouwers, protesten 232
 Akko 39
 Akte van Consulentschap 137, 141
 Akte van Garantie 142
 Akte van Harmonie 121
 Akte van Navigatie 112, 162
 Akte van Seclusie 116, m 120
 Akte van Verbintenis 141, 142
 Alamannen 21, 23
 Albarda, J. W. 179, 181
 Alberdingk Thijm, J. A. 159
 Alberoni, Giulio, kardinaal 134, 134
 Albert II, koning 260
 Albert, koning 175, 187, 188
 Albertine Agnes, dochter van Frederik Hendrik 108
 Albertus (Albrecht) van Oostenrijk aartshertog 89, 94, 96, 97, 104, 111, 118
 Albrecht I, koning van Duitsland 46
 Albrecht van Beieren, ruwaard (graaf) van Holland 54
 Albrecht van Holland 48
 Albrecht van Saksen, stadhouder 69, 70
 Albrecht van Saksen-Teschen 143
 Aldgisl 24
 Aleidis van Avesnes 45
 Alexander Farnese, hertog van Parma 85, 130
 Alexander van Gulik 38
 Alexander, prins 164
 Alfons van Castilië, koning van Duitsland 42
 Alfred van Wessex 29
 Alfrink, kardinaal 218
 Algemeen Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) 245
 Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV) 211
 Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, zie: ABP
 Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV) 210
 Algemeen Nederlands Werkliedenverbond (ANWV) 164
 Algemene Bijstandswet 208
 Algemene Fascistenbond van Jan Baars 185
 Algemene Kinderbijslagwet 208
 Algemene Nederlandse Maatschappij ter begunstiging van de volksvlucht 155
 Algemene Weduwen- en Wezenwet 208
 Algera, H. 201
 Algerijns aardgas 251
 Alkmaar, slag bij 148
 Allerheiligenvloed 82
 Almonde, Philips van 128
 Alpertus van Metz 30, 33
 Alphen, Hieronymus van 140
 Alphen, slag bij 59
 Alphonse, François Jean-Baptiste, baron d' 150
 Alteratie 85
 Altfried 25
 Alubertus, wijbisschop 25
 Alva, don Fernando Alvarez de Toledo, hertog van 73
 Amalia van Solms 106, 114, 120, 121
 Amandus, St.- 23

- Ambiorix, vorst der Eburonen 15
 Ambon 292
 Ambon, moord op de Engelsen 110, 116
 Ambtenarenverbod 184
 Amerikaanse vrijheidsoorlog 145
 Amiens, vrese van 51, 149
 Amortisatie-syndicaat 154, 155
 Amsterdam, aanslag op 114
 Amsterdam, aardappeloproer 177
 Amsterdam, Blauwhoedenveem 167
 Amsterdam, bouwvakarbeidersopstand 204
 Amsterdam, palingoproer 165
 Amsterdam, stadsrecht 53
 Amsterdamsche Stoombootmaatschappij 155
 Amsterdamse Droogdok Maatschappij (ADM) 225
 Amsterdamse regenten 126
 Andernach 31
 Andries van Kuyk, bisschop van Utrecht 42
 Andriessen, Louis 216
 Andriessen, Frans, minister 221
 Ane, slag bij 44
 Anethan, J. J. baron d' 171
 Angelen 22
 Angelsaksen 24
 Anglo-Bataafse Conferentie 131
 Anna Broere 230
 Anna van Bretagne 68, 69
 Anna van Saksen 77
 Anna, dochter van koning George II van Engeland 136, 137
 Anneesens, Frans 133
 Anseele, Eduard d' 171
 Anselme, Bernard 259
 Ansfried, bisschop van Utrecht 32
 anti-kernwapendemonstratie, Amsterdam 222
 Anti-racismewet 252
 Anti-raketbetoging 253
 Antillen-van-vijf 282
 Antirevolutionaire Partij (ARP) 164, 166, 179, 184
 Antonius, Marcus 15
 Antoon van Bourgondië 58
 Antoon, hertog van Brabant 52, 60
 Antwerpen 250, 251, 252, 255
 Antwerpen, haven van 250
 Antwerpen, val van 92, 175, 177
 ANWV, zie: Algemeen Nederlands Werkliedenverbond
 Apologie van Willem van Oranje 87
 Appel, Karel 199
 April-mei-stakingen (2e Wereldoorlog) 194
 Aprilbeweging 162
 Arbeidsdienst 194
 Arbeidsfront 194
 Arbeidsgeschillenwet 182
 arbeidsongeschiktheidsregelingen (Wet tba) 246
 Arbeidsongeschiktheidsverzekering, wet op de 208
 Arbeidsongevallen, wet op de 172
 Arbeidswet 182
 Arbeidswet-Ruys de Beerenbrouck 165
 Arbitrageverdragen 179
 Archief en Museum van het Vlaamse Cultuurleven 168
 Ardennenoffensief 197
 Aremborg, J. de Ligne, graaf van 76, 81
 Arenberg, Leopold Filips van 134
 Ariëns, A. M. A. J. 165
 Aristo 185
 Arkel, bisschop Jan van 53
 Arkelse oorlogen 55
 Armada 93, 95
 Armada, de tweede 108
 Armagnacs 51
 Arminianen 101
 Arminius 16, 101
 Arnauld, Antoine 123
 Arnhemse Courant 158
 Arnold van Gelre, hertog 62
 Arnoud van Horn, landbrief van bisschop 54
 Arnoud van Isenburg, bisschop van Utrecht 43
 Arnulf de Grote, graaf van Vlaanderen 28, 34
 Arnulf II, graaf van Vlaanderen 34
 Arnulf III, de Ongelukkige 34
 Arnulf van Karinthië 27
 Arnulf van Metz 22
 Arnulf van Oost-Frankenland 29
 Aroe Palakka, prins der Boeginezen 144
 ARP, zie: Antirevolutionaire Partij
 Arron, Henck, premier 281
 Arscop-affaire 237
 Artevelde, Filips van 50
 Artevelde, Jacob van 49
 Artikelen van 1651, de 36 115
 Artois, Staten van 86
 artsenstaking 213
 Aruba 281, 282
 Ascloha 29
 asielbeleid 234, 237
 asielzoekers 229, 237
 Asscher, A. 184
 Asselijn, Thomas 123
 Asser, C. 160
 Association Internationale du Congo 282
 Assonleville, Christophe d' 86
 Astrid, koningin der Belgen 188
 Ath, vrede van 50, 52
 Athis-sur-Orge, vrede van 40
 Atjeh-oorlog 289
 Atlantisch Charter 196
 Atrecht 18, 27, 108
 Atrecht, slag bij 118
 Atrecht, traktaat van 86, 87
 Atrecht, verdrag van 60
 Atrecht, vrede van 68

- Attila 21
 Atuatukers, vesting der 15
 Aubert, L. F. M. 154
 Augereau, P. F. C., generaal 148
 Augsburg, alliantie van 126
 Augsburg, godsdienstvrede van 74
 Augsburg, rijksdag te 73
 Aurelius, Cornelius 65
 Aus der Füntén, Klaus Ferdinand 200, 206, 231
 Auschwitz 194
 Auschwitz-monument 235
 autokeuring 225
 Avaux, Jean-Antoine de Mesmer, graaf d' 109, 125
 Averroës 37
 Avesnes 40, 44, 50
 Avila, Sancho d' 83, 98
 AVRO (Algemene Vereniging Radio Omroep) 182
 Awans 47
 Ayscue, sir George 116
 Aytona, markies van 108

 Baalhoekkanaal 250
 Baekeland, Leo 170
 Baels, Liliane, prinses de Rethy 196, 210
 Baesweiler, slag bij 52, 55
 Bakema, I. B. 199
 Bakker, Jan de 74
 Bakkerswet 168
 Balderik, bisschop van Utrecht 29, 31, 35
 Banchem, schepen van 121
 Bandkeramikers 12
 Bandoeng-conferentie 293
 Banning, Emile 169
 Banten 290
 Bär, bisschop 291
 Barbizon, School van 159
 Barentsz, Willem 98
 barok 123
 Barrièresteden 118, 138, 143
 Barrièretraktaat 128, 130, 133, 134, 134
 Bartholomeusnacht 83
 basisvorming, wet 234
 Bastille 143
 Bataafse Republiek 147
 Bataven 15, 15, 66
 Bataven, opstand der 17
 Bavo, St.- 23
 Bazel, concilie van 61
 Bazel, K. P. C. de 160, 180
 Beatrix, markgravin van Toscane 33
 Beatrix, prinses later koningin van Nederland 184, 204, 216, 221, 228
 Beaufort, L.F. de 133
 Beauharnais, Hortense de 149
 Becker, Balthasar 123
 Beda Venerabilis 20
 Bedmar, markies van 131
 Beel, L. J. M. 202
 Beeldenstorm 78, 85
 Beernaert, A. M. F. 171, 173
 Beets, Nicolaas 159
 Begrotingswet 252
 Beke, Johannes de 47
 Bel, Jean le 47
 Belasting op de Toegevoegde Waarde, zie: BTW
 België, 150-jarig bestaan 252
 Belgisch Legioen 197
 Belgisch Nationaal Congres 157
 Belgisch-Luxemburgse Economische Unie 189
 Belgische brigade 196
 Belgische Katholieke Unie 188
 Belgische revolutie 155
 Belgische Socialistische Partij (BSP) 209
 Belgische steenkoolwinning 259
 Belgische Volksbond 172
 Belgische Werkliedenpartij (BWP) 171, 188, 189, 196, 210
 Bellamy, J. 140, 142
 Bellarminus 91
 Bende van Nijvel 247, 254, 257
 Benedetti, Carlos de 256
 Benelux 193, 213, 214
 Benelux-protocollen 214
 Benelux-verdrag 213, 214
 Bentinck van Loon, Willem 137
 Bentinck, Willem 125
 Bentivoglio 80
 Berbice, sociëteit voor 145
 Berchem, Willem van 56
 Bercvkel, E. F. van 137
 Berg, Max van den 220
 Bergaigne, Joseph de 109
 Berge, H.C. ten 216
 Bergen, Adriaan van 94
 Bergen, slag bij 148
 Bergh, Graaf Hendrik van den 105
 Bergh, Van den, fabrikantenfamilie 159, 182
 Bergh, Willem van den 83, 88
 Berghuis, AR-radicaal 205
 Berlage, H. P. 160, 180
 Berlaymont, Charles de 75, 79, 82
 Berlijn, decreet van 149
 Bernagie, Pieter 123
 Bernard van Galen, bisschop van Munster 117, 124
 Bernhard van Lippe-Biesterveld, prins 184, 193, 194, 218
 Bernlef 25
 Bertrand, G. 209
 Besluitwet op de Maatschappelijke Zekerheid 210
 Bestek '81 220
 Bestuursstaalwet 190
 Béthune, slag bij 68
 Betuwelijn 234, 236
 Beukelsz. van Leiden, Jan 74
 Beuningen, Coenraad van 113, 120, 126
 Beurskrach van 1929 189, 182, 189
 Beverningk, Hieronymus van 116,

- 120, 125
 Bevesier, slag bij Kaap 127
 Beylinc, Allairt 59
 Bezem, De 185
 Bicker, Andries 114
 Bicker, Cornelis 114
 Bicker, Wendela 120
 Biesheuvel, M. 216
 Biesheuvel, B. 281
 Bijlmerramp 235
 Bijns, Anna 66
 Bijzondere synode Nederlandse bis-
 schoppen 221
 Bilderdijk, Willem 147, 152, 152
 Billiton 289
 Binding Rechts 205
 binnenvaartschippers, actie van 229,
 236
 Binnenlandse Strijdkrachten (BS) 193
 Bismarck, Otto von 163, 171
 Bismarck-archipel 111
 Bissing, M. F. 173
 Blaeu, Joan 91
 Blake, Robert 115, 116
 Blaskowitz, Johannes 195
 Blauwvoeterij 173
 Bleiswijk, Pieter van 137, 142
 Blenheim, slag bij 129
 Blijde Inkomste 51, 52, 140, 143
 Block, L. de 205
 Bloedplakkaat der nieuwe inquisitie
 103
 Bloedraad 81
 Bloem, J. C. 180
 Bloemenhovekliniek 217
 Blois van Treslong 79, 82
 BMD, zie: Brede Maatschappelijke
 Discussie
 Boedi-Oetomo 290
 Boeginezen 144
 boekdrukkunst 58
 Boerenbond 172, 185
 Boerenoorlog 147, 151, 167
 Boerenpartij 202
 Boerhaave, Herman(n)us 133
 Boeroendi 284
 Boetselaar, Carl baron van 142
 Boeynants, Vanden, minister 213,
 247, 251, 255, 256
 Bogerman, Johannes 104
 Boisot 83
 Bol, Ferdinand 101
 Bolderkar-affaire 230
 Bolkestein, Frits 230
 bomaanslag Antwerpen 253, 255
 Bonifatius 23
 Bonn, inneming van 124
 Bonnet, Anne 209
 Bonvoisin, baron de 257
 Boon, Louis Paul 209
 Boonen, aartsbisshop van Mechelen,
 Jacob 113
 Boorne, slag aan de 22
 Bor, Pieter 80
 Bordet, Jules 187
 Borger, Elias 152
 Borginon, Hendrik 190
 Borms, A. 176, 190
 Borselen, Filips van 59
 Borselen, Floris van 59
 Borselen, Frank van 57
 Borssele, kerncentrale 228
 Bosboom, Johannes 160
 Bosboom-Toussaint, A. L. G. 159
 Bosch, generaal Johannes van den
 289, 293
 Bosch, Hieronymus 66
 Bosch, Johannes van den 155
 Bosgeuzen 79
 Bosse, P. P. van, scheepvaartwetten
 van minister 162
 Bossu, graaf van 75, 82, 83
 Bot, Th. H. 204
 Both, Pieter 110
 Boudewijn I, koning v. België 188,
 210, 248, 257, 257, 259
 Boudewijn II van Henegouwen 37
 Boudewijn II van Vlaanderen 28
 Boudewijn IV van Vlaanderen 34
 Boudewijn met de IJzeren Arm 27,
 28
 Boudewijn V van Vlaanderen 33, 34,
 39
 Boudewijn van Jeruzalem 37
 Boudewijn VI van Vlaanderen 34
 Boudewijn, vlase - in Vlaanderen 39
 Boudwijn IX van Vlaanderen en Hene-
 gouwen 39
 Bouillon, hertogdom 144, 153
 Bourbon-Parma, Carel-Hugo van 203
 Bourgondië, koninkrijk 60, 63, 68
 Bourgondische Kreits 73
 Bourguignons 51
 Boutens, P. C. 159
 Bouts, Dirk 58
 Bouvines, slag bij 39, 41
 Bouwens, Lieven 146
 Boyne, slag aan de 127
 Braak, Menno ter 180, 186
 Brabantse Omwenteling 140, 142
 Brabantse Successieoorlog 50, 51, 54
 Braekeleer, Hendrik de 170
 Brakel, Jan van 117
 Braks, Gerrit, minister 227, 233
 Brandenburg, keurvorst van 97, 105,
 117, 124
 Brandsen, B. 202
 Brandt Corstius, Hugo 230
 Brandt, Geraerd 112
 Brauw, M. de, oudminister 222
 Brazilië 220
 Breda, baronie van 77
 Breda, beleg van 106
 Breda, Verbond te 143
 Breda, verrassing van 94
 Breda, vrede te 117
 Breda, vrede van 145
 Breda, vredesonderhandelingen 83
 Brede Maatschappelijke Discussie
 (BMD) 223

- Bredero, Gerbrand Adriaansz. 101
 Brederode, Hendrik van 78, 79
 Brederode, Jonker Frans van 69
 Brederode, Willem van 59
 Breitner, George Hendrik 160
 Bremen, aartsbisshop van 44
 Brenninkmeijer, familie 159
 Brès, Guido de 78
 Breughel de Oudere, Pieter 66
 Breydel, Jan 40
 Brialmont, Henri Alexis de 169
 Brink, J. R. M. van den 200
 Brinkman, J. A. 180
 Brinno 17
 Broglie, Maurice Jean Magdeleine
 prins de 152, 154
 Brokx, staatssecretaris 227
 Bronkhorst, Dirk van 83
 Bronstijd 13
 Broqueville, Charles graaf de 173,
 188
 Brouhoven, graaf van Bergeyck, Jan
 van 122, 128, 131
 Brouckère, Charles de 154, 157
 Brouhon, Hervé 259
 Brouwer, Adriaen 101
 Brouwershaven, slag bij 59, 69
 Brouwershavense Gat, zeeslag bij 69
 Brugge, bevrijding van 175
 Brugge, verdrag van 43
 Bruggen, J. J. L. van der 162
 Brugse Metten 40
 Brulez, Raymond 209
 Brully, Pierre 74
 Brun, aartsbisshop van Keulen 31
 Brun, Antoine 109
 Brune, Guillaume Marie Anne 148
 Brunel, Olivier 98
 Brunharingen 32
 Bruning, H. 185
 Brunswijk, Ferdinand van 142
 Brunswijk-Wolffenbüttel, Lodewijk
 Ernst van 136, 137, 141
 Brussel 268
 Brusselse executieve 268
 Brustem, slag bij 63
 BS, zie: Binnenlandse Strijdkrachten
 BSP, zie: Belgische Socialistische Par-
 tij
 BTW (Belasting op de Toegevoegde
 Waarde) 205, 249
 Buat, Henri de Fleury de Coulau, heer
 van 121
 Bubo 22
 Buck, de, professor 232
 Bukman, Piet 233
 Bulgaren 39
 Burchard van Avesnes 40
 Burgerlijk Wetboek 159
 Busken Huet, Cd. 159
 Buys, J. Th. 160
 Buys, Paulus 82, 88, 92
 BWP, zie: Belgische Werkliedenpartij
 Bylandt, Lodewijk, graaf van 138
 Cabilliau 83
 Caesar, Gaius Julius 11, 15
 Callixtus II, paus 38
 Cals, J. M. L. Th. 203, 204
 Cals, Wet op het Wetenschappelijk On-
 derwijs 203
 Calvin 74
 calvinisme 74, 91, 101
 Campen, Jacob van 101, 113, 149
 Campert, Remco 199
 Camphuysen, Dirck Rafelsz. 101
 Campo-Formio, vrede van 150
 Candries, Herman 260
 Cantré, Josef 187
 CAO, zie: Collectieve Arbeidsovereen-
 komst
 Capadose, Abraham 152
 Capellen, tot den Poll, Joan Derk van
 der 138, 139, 141
 Carausius 18
 Cardijn, Josef 187
 Carleton, Dudley 105, 106
 carlisten 203
 Carmiggelt, S. 199
 Carondelet, Jean 72
 carpoolstrook 237, 238
 Carrington, Lord Peter 270
 Castel-Rodrigo, markies van 109
 Castlereagh, Henry Robert Stewart
 153
 Castra Vetera 17
 Castricum, slag bij 148
 Cateau-Cambrésis, vrede van 76, 96
 Cats, Jacob 91, 101, 108, 115
 Caudebec, slag bij 95
 Cauwelaert, Frans van 173, 188, 190
 CCC, zie: Cellules Communistes Com-
 battantes
 CDA, zie: Christen-Democratisch Ap-
 pèl
 Cellules Communistes Combattantes
 (CCC) 247, 254, 255, 256
 Centrumdemocraten 232
 Centrumpartij 225
 Ceton, J. C. 168
 Chamaven 19
 Chambre de Réunion 126
 Chambre-mi-partie 110
 Chanteries 78
 Charlotte de Bourbon 83
 Charolais 69
 Charter van Kortenbergh 51
 Charter zonder Naam, zie: Groot Privi-
 lege
 Chassé, David Hendrik baron van 157
 Chastellain, Georges 56
 Chatham, tocht naar 117
 Chauken 16
 Cherusken 16
 Childerik 21
 Chimay 95
 Chlotarius I 21
 Chlotarius II 22
 Christelijk Nationaal Vakverbond
 (CNV) 168, 182, 199, 218

- Christelijk-Historische Unie (CHU)
 168, 181, 203, 205, 206, 207
 Christelijke Volkspartij (CVP) 210,
 247
 Christen-Democratisch Appèl (CDA)
 218, 219, 222, 223
 Christen-Democratische Unie 205
 christendom 15, 23
 Christene Volkspartij 171
 Christiaan II van Denemarken 72
 Christiaan III van Denemarken 73
 Christiaan IV van Denemarken 106
 Christiansen, Friedrich Christian 191
 Christina (Marijke), prinses 202, 218
 Christophoor 192
 CHU, zie: Christelijk-Historische Unie
 Churchill, Winston 196
 Cicero, Quintus 15
 Cirkse, Edzard 62, 70
 Claes, Ernst 187
 Classicisme 101, 123
 Claudius Civilis 17
 Claudius, keizer 16
 Claus von Amsberg, prins 204, 234
 Claus, Hugo 209
 Clemens IX, paus 113
 Clemens VII, paus 71
 Clemens VIII, paus 96
 Clément, Jacques 93
 Clerq, Gilles le 78
 Clerq, René de 176
 Clerq, Staf de 190, 197
 Clerq, Willem de 152
 Clifford, handelshuis 137
 Clive, Lord Robert 144
 Clodio 21
 Clovis (Chlodowech) 21, 23
 Cluny 43
 CNV, zie: Christelijk Nationaal Vak-
 verbond
 Cobenzl, Karel van 138
 Cobergen, Wenzel 112
 Cobham, Eleonora 59
 Cobra-groep 199
 Coccejane 123
 Cock, Hendrik de 158
 Cockerill, John 146
 Cockerill, William 146
 Cockerille Sambre 253, 254
 Codde, Petrus 123
 Code Napoléon 150, 159
 Coehoorn, Menno van 128
 Coëme, Guy, vice-premier 248, 260
 Coen, Jan Pieterszoon 110
 Cohen, David 184
 Cohen, J., staatssecretaris 236
 Colbert, Jean-Baptiste 118, 122
 Colenbrander, H. Th. 139, 146
 Colijn, crisiskabinet- 184
 Colijn, H. 168, 178
 Collard, politicus 211
 Collectieve Arbeidsovereenkomst
 (CAO) 203
 Collegium Philosophicum in Leuven
 154
 Combes, Justin-Louis-Emile 169
 Comité d'Etudes du Haut-Congo 282
 Comité révolutionnaire 142
 Comité van Waakzaamheid van Neder-
 landse Intellectuelen tegen het Na-
 tionaal-Socialisme 186
 Comité voor bijzondere Joodse belan-
 gen 184
 Commis du roi 169
 Commissie-Buurmeijer 246
 Commissie-Donner 218
 Commissie-Polak 224
 Commissie-Schöffers 219
 Commissie-Van Dijk 223
 Commission for relief of Belgium
 173
 Communistische Partij Holland
 (CPH) 168, 179
 Communistische Partij van Nederland
 (CPN) 202, 219
 Commynes, Philippe de 56
 Compagnie du Katanga 283
 Compagnie van Oostende 131, 134
 Compagnie van Verre 99
 Compiègne, verdrag van 106
 Compromis des Belges 190
 Concini 105
 Concordaat van Filips de Goede 61
 Concordaat van Napoleon 147, 151
 Concordaat van Willem I 154
 Concordaat van Worms 38, 42
 Condé, Lodewijk II 108, 118, 124
 Condé, slag tegen 125
 Confederatie der Verenigde Belgische
 Staten 140
 Confessio Belgica (Nederlandse Ge-
 loofsbelijdenis) 78
 Confessio Gallica 78
 Congrès souverain des Etats-Belgiques-
 Unis 144
 Conscience, Hendrik 169, 173
 Conscriptie 150
 Conseil royal du gouvernement 143
 Constant, ps. v. Constant A. Nieuwen-
 huis 199
 Constantijn de Grote 18
 Constantius Chlorus 18, 21
 Constitutionele eed 142
 Continentaal Stelsel 149
 Contrareformatie 76, 81, 91
 contraremonstranten 102
 Coolen, Anton 180
 Cools, André 247, 258
 Coornhert, Dirk Volkertszn 81
 Coppenhole, Jan 68, 68, 69
 Coppenollen 68
 Corbeels, Pieter 151
 Corbulo 16
 Corbulo-gracht 16
 Coremans, politicus 173
 Corneille, ps. v. Cornelis G. van Bever-
 loo 199
 Corporatieve Concentratie 185
 Cort van der Linden, P. W. A. 168
 Cortenaer, Egbert Meussen 117

- Coster, Ch. de 169
 Coster, Dirk 179
 Coster, Laurens Jansz. 58
 Costeriana 58
 Coucke en Goethals, zaak- 173
 Couperus, Louis 159, 288
 Coutereel, Pieter 52
 Coxinga (Kok Sing A) 144
 CPH, zie: Communistische Partij Hol-
 land
 CPN, zie: Communistische Partij van
 Nederland
 Crécy, slag bij 49
 Cremer, Jan 199
 Crespy, vrede van 73
 Crévecoeur 94, 96
 Crijnsen, Abraham 117, 145
 crisis van 1929 179, 181, 182, 187
 Crisis-invoerwet 182
 Crisis-zuivelfonds 182
 Croes, Betico 281, 282
 Cromwell, O. 116, 120
 Croy, heren van 61
 Croy, Willem van, heer van Chièvres
 69
 Cubaanse crisis 198, 203
 Culemborg, heren van 78
 Cultuurpact 241
 Cultuurraden 266
 Cultuurstelsel 163, 271, 274
 Cumberland, William Augustus hertog
 van 135
 Curaçao 282
 Curaçao, olieraffinaderij 280
 Cuser, Willem 54
 Cuypers, P. J. H. 160
 CVP, zie: Christelijke Volkspartij

 D'66, zie: Democraten '66
 Da Costa, Isaac 152, 152
 Daelhem, slag bij 81
 Daels, Frans 176
 Daendels, H. W. 141, 142, 148, 150
 Daens, Alfons 171
 DAF 236
 Dagobert I, koning 23
 Daisne, Johan 209
 Dales, Ien, minister 237
 Damiaan, melaatsenpater 249
 DASA 235
 Datheen, P. 78
 David van Bourgondië, bisschop van
 Utrecht 61, 67, 68
 David, Gerard 58
 Debije, Peter 180
 Debrot, Cola 288
 Decima 289
 Decker, J. de 113, 176
 Decker, P. de 170
 Deductie van De Witt 120
 Deel, Tom 216
 Deetman, Wim 232
 Degrelle, Léon 191
 Dehaene, Jean-Luc 248, 258, 260,
 271
 Deken, Agatha 140
 Del Rio, Ludovicus 81
 Delacroix, Léon 176
 Delft, Zoen van 59
 Deli 289
 Delingstraktaat, eerste 128
 Delingstraktaat, tweede 128
 Della Taille, firma 89
 Delors, Jacques 271
 Deltaplan 201, 218, 227
 Delvaux, Paul 154, 187
 Demaret, Michel 259
 Democraten '66 (D'66) 198, 205,
 217, 219, 222, 223
 Democratisch Appèl 205
 Democratisch Verbond 170
 Dennendal-affaire 206
 Dequae, A. 212
 Dertigjarige Oorlog 105
 Descartes, R. 123
 Destrée, Jules 190
 Deterding, familie 159
 Deterding, sir H. 186
 Dettingen, slag van 135
 Deutsch-Vlämische Arbeitsgemein-
 schaft (De Vlag) 191, 197
 Deventer, Conrad Theodor van 290
 Deventer, Jacob van 91
 Deyssel, Lodewijk van 159
 Dibbits, generaal B. J. C. 157
 Diederik van de Elzas, graaf van
 Vlaanderen 39
 Diemen, Anthony van, gouverneur-ge-
 neraal 111
 Dienstplichtwet 166
 Dienstweigeringswet 181
 Dijck, Anthony van 101
 Dijk, C. van 223
 Dijkhoorn, A. Q. H. 192
 Diksmuide, Jan van 47
 Dinant, val van 125
 Diocletianus, keizer 18
 dioxine 231
 Diponegoro 288
 Dirk I, graaf van Holland 30, 34
 Dirk II van Ahr, bisschop van
 Utrecht 43
 Dirk II, graaf van Holland 34
 Dirk III, graaf van Holland 34
 Dirk IV, graaf van Holland 33, 35
 Dirk V, graaf van Holland 35, 42
 Dirk van Holland, bisschop van Ut-
 recht 43
 Dirk VII, graaf van Holland 41, 43
 Dirksz. van Monnikendam, Cornelis
 83
 Distributiewet 191
 Documents diplomatiques belges 185
 Dodewaard, kerncentrale 222
 Doelisten 136
 Does, Jan van der 83
 Does, P. van der 97
 Doesburg, Theo van 180
 Dolerenden binnen de Nederduits Her-
 vormde Kerk 159, 165

- Dolle Dinsdag 195
 Dolman, Dick 232
 Domela Nieuwenhuis Nyegaarde, J. D. 176
 Domela Nieuwenhuis, F. 164, 165, 166
 Donker Curtius, D. 160, 161
 doodstraf, België 257
 Doorman, K.W.F.M., schout-bij-nacht 291
 Doornik, Vrede van 51
 Dordrecht, Eerste Statenvergadering te 83
 Dordrecht, Nationale synode te 104
 Doreslaer, Isaac 114
 Dorstman, Adriaan 114
 Dorth, freule van 148
 Dou, Gerard 101
 Dousa, Janus 81
 Douwama, Jancko 71
 Douwes Dekker, Eduard (Multatuli) 159, 288, 289
 Dover, geheim verdrag van 119
 Drake, Sir Francis 93
 Drapeau Rouge 192
 Drees, noodwet- 208
 Drees, W. jr. 206
 Drees, W. sr. 199, 230
 Drie van Breda 206
 Driedaagse zeeslag 116
 Drievoudig Verbond 94
 Drusus 15, 16
 DS'70 217, 223
 Duinkerken, Anton van 180
 Duinkerken, slag bij 117, 119
 Duinkerker kapers 100, 107
 Duins, slag bij 108
 Duitse Bond 163
 Duitse inval 10 mei 195
 Duitstalige gemeenschap 268
 Dumouriez, Charles François 142
 Dungeness, slag bij 116
 Dusseldorp, Franciscus 80
 Dutman, J. 220
 Duyck, Anthonis 106
 Dynter, Edmond van 56

 East India Company 99, 137
 Eburonen 15
 Ecolo/Agalev, milieupartijen 253, 259
 Economische Bond 180
 Economische en Monetaire Unie (EMU) 270
 ECU, zie: European Currency Unit
 Eden, A. 197
 Edit van Nantes, herroeping van het 126
 Eduard I, hertog van Gelre 52, 55
 Eduard I, koning van Engeland 40, 45
 Eduard III, koning van Engeland 48, 49
 Eduard IV, koning van Engeland 63
 Eed in de Kaatsbaan 141
 Eeden, Frederik van 159
 EEG (Europese Economische Gemeenschap) 214
 Eekelen, van 226, 230, 270
 Eenheid door Democratie 185
 Eenheids-Vakcentrale (EVC) 199, 204
 Eenheidswet 212
 eerste jongerenmars voor werk op Brussel 253
 Eeuwig Edict 84, 121
 Eeuwig Edict van de Aartshertogen 104
 Effen, Justus van 133
 EG, zie: Europese Gemeenschap
 Egbert van Meissen, markgraaf 37
 EGKS, zie: Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal
 Egmond, Anna van 77
 Egmond, Jan van, stadhouder van Holland 69
 Egmond, Lamoraal, graaf van 76
 Egmontpact 251, 266, 267
 Einhard 26
 Ekotaks 259
 Elbing, verdrag van 116
 Eleonora, hertogin van Gelre 55
 Eleutherius, St.- 23
 Elias, Hendrik 155, 197
 Eligius, St.- 23
 Elisabeth I, koningin van Engeland 82, 89, 92, 94, 97
 Elisabeth van Görlitz 52, 58, 60
 Elizabeth van Vermandois 39
 Elsevier 91, 228
 Elsschot, Willem 187
 Emma van Waldeck-Pyrmont 164, 166, 184
 Emmanuel Philibert van Savoye 75, 76
 Emo 35
 EMS, zie: Europees Monetair Stelsel
 EMU, zie: Economische en Monetaire Unie
 Encyclopedisten 140
 Ende, Adriaan van der 149
 Ende, Joop van den 231
 Engelbrechtsz., Cornelis 66
 Engelman, Jan 180
 Engelse Oorlog, eerste 116, 120
 Engelse Oorlog, tweede 117, 118, 121
 Engelse Oorlog, vierde 139, 140, 141, 143, 145
 Enka-fabriek, bezetting 207
 Enquete van 1494 65
 Ensor, James 170
 Entes, Barthold 88
 EO 206
 Eper incestzaak 236
 Episcopus 101
 Epuratie, wet op de 211
 Erasmus, Desiderius 66
 Erasmus-universiteit 207
 Erembouds, familie 38
 Erfgooierswet 165

- Ernst Casimir, stadhouder 106
 Ernst van Oostenrijk, landvoogd-aarts-
 hertog 95
 Espen, Bernard van 123
 Espléchin, wapenstilstand van 49
 Espoir, l' 192
 Essequibo 145
 Estrades, Godefroi Louis d' 112, 125
 ethische politiek 273, 276
 Etna, zeeslag bij de 125
 Eugenius van Savoye 129, 133
 Eupen, Frans van 143
 Euratom 214
 Europees Monetair Instituut 271
 Europees Monetair Stelsel (EMS) 269
 Europese Economische Gemeenschap,
 zie: EEG
 Europese Gemeenschap (EG) 214
 Europese Gemeenschap voor Kolen en
 Staal (EGKS) 214
 Europese top van Maastricht 270,
 Europese verkiezingen 269
 euthanasie 226, 236
 euthanasie-wetsontwerp 226, 237
 euthanasiewet 236, 237
 EVC, zie: Eenheids Vakcentrale
 Evenhuis, staatssecretaris 231
 Everaert, Cornelis 66
 Evertsen, Jan 117
 Everwacher 38
 Ewald 24
 Exloo, halssnoer van 13
 expressionisme 187
 Eyck, Aldo van 199
 Eyck, Jan van 48, 58
 Eykman, Christiaan 180
 Eysbergen van, aanvoerder der Gronin-
 gers 124
 Eyskens, G. 212, 213, 256
 Eyskens, Marc 248, 249, 252, 256
 Eyskens, regering 252

 Fabiola di Mora y Aragon 210
 Fagel, Caspar 121, 125
 Fagel, François 129
 Falck, A. R. 150
 Falkenhausen, generaal A. E. A. H.
 von 191
 Farnese, Alexander, landvoogd 126
 Farnese, Ottavio, hertog van Parma
 76
 Faro 235
 fascisme 178, 179, 183
 Fassbinder, Rainer Werner 229
 FDF, zie: Front des Francophones
 Febronius, Justinus 133
 februarirevolutie 161
 februaristaking 193, 194
 federalisering België 247, 268
 Federatie van Nederlandse Vakcentra-
 les (FNV) 218
 Fédération des Cercles et des Associa-
 tions 171
 Fédération des sociétés ouvrières catho-
 liques belges 172

 Feith, Rhijnvis 147
 Ferdinand van Aragon 69, 70
 Ferdinand van Beieren, Jozef 128
 Ferdinand, kardinaal-infant don 108
 Ferdinand, keurvorst van Beieren 128
 Ferrand van Portugal 39, 41
 Fexhe, vrede van 52
 Fijnje, Wijbo 141, 148
 Filips de Goede 56, 59, 65
 Filips de Montmorency, graaf van
 Hoorne 76
 Filips de Schone 68
 Filips de Stoute 49, 50, 52, 56
 Filips I, koning van Frankrijk 34
 Filips II, Augustus, koning van Fran-
 krijk 39, 41
 Filips II, koning van Spanje 73, 82,
 86, 90, 91, 93
 Filips III, koning van Spanje 96, 97,
 104, 109
 Filips IV, koning van Frankrijk 40, 50
 Filips IV, koning van Spanje 104,
 107, 118, 120
 Filips V, koning van Frankrijk 50
 Filips V, koning van Spanje 128,
 130, 131
 Filips van de Elzas, graaf van Vlaande-
 ren 39
 Filips van Kleef 69
 Filips van Namen 39
 Filips van Parma, schoonzoon van Lo-
 dewijk XV 139
 Filips van St.-Pol 58, 61
 Filips van Wassenaar, burggraaf 58
 Filips VI, koning van Frankrijk 49,
 50, 51
 Filips Willem van Oranje 81, 85, 96
 Filips, graaf van Vlaanderen 39
 Fischböck, H. 191
 Fischer 231
 Fleurus, slag bij 127, 142, 144
 Fleury, André Hercule, kardinaal de
 135
 Floris de Voogd 44
 Floris de Zwarte 43
 Floris I, graaf van Holland 35
 Floris III, graaf van Holland 43
 Floris IV, graaf van Holland 44
 Floris V, graaf van Holland 40, 45
 Floris, Frans 66
 FNV, zie: Federatie van Nederlandse
 Vakcentrales
 Foere, Leo de 154
 Fokker 235
 Fontenoy, slag bij 135
 Fortuyn/O'Brien 217
 Forum Hadriani 18
 Forum, tijdschrift 179
 Fossa Eugeniana 106, 107
 Foulkes, Charles 195
 Fraikin, Ch. 170
 Franck, Louis 173
 Franco y Bahamonde, Generaal Fran-
 cisco 184, 188
 Frangipani, Ottavio Mirto 96

- Frank, César 170
 Franken 18, 19, 20, 21, 23
 Frankenberg, aartsbisschop van Mechelen 151
 Frans I, koning van Frankrijk 71, 72
 Frans van Alencon, later van Anjou 83
 Frans-Belgisch handelsverdrag 188
 Frans-Belgisch militair akkoord 188
 Frans-Duitse oorlog 163, 171
 Franse Furie 87, 89
 Franse revolutie 142
 Fransen van de Putte, I. D. 162
 Franstalige gemeenschap 268
 Franz Ferdinand, Oostenrijkse aartshertog 175
 Frederik Hendrik, stadhouder 100
 Frederik I Barbarossa, keizer van Duitsland 43
 Frederik II, keizer van Duitsland 43
 Frederik II, koning van Denemarken 95
 Frederik II, koning van Pruisen 141
 Frederik III, keizer van Duitsland 60, 62, 63, 68, 69
 Frederik van Bar, hertog 32
 Frederik van Blankenheim, bisschop van Utrecht 55
 Frederik van Buren 43
 Frederik van de Palts ('Winterkoning') 106
 Frederik van Namen, bisschop van Luik 38
 Frederik Willem II, koning van Pruisen 141, 142
 Frederik, don, Alva's zoon 83
 Frederik, prins 156, 164
 Frère-Orban, W. 169, 172
 Fresingen, familie 45
 Freymuth, Alphons 217
 Friedericy, H.J. 288
 Friese kabaal 137
 Friese oorlogen van Albrecht van Holland 54
 Friese vrijheidspartij 71
 Friesen, opstand der 16
 Friezen 16, 20, 22, 44
 Frimout, Dirk 259
 Frinking 236
 Frisia citerior 22, 24
 Friso, Jan Willem 129, 130, 135
 Froissart, Jean 47, 56
 Fronde 118
 Front de la Jeunesse 252
 Front Démocratique des Francophones Bruxellois 213, 249
 Frontpartij 190
 Fruin, Robert 74
 Fuentes, graaf de 95
 Fürstenberg, Willem Egon van, aartsbisschop van Keulen 127
 Fusiewet 251
 Fysiocraten 132, 139
 Gaay Fortmann, B. de 207
 Gaay Fortmann, W. F. de 205
 Galan, de, hoogleraar 222
 Galba 16
 Galbert van Brugge 35
 Gansen, Emmanuel Jozef van 151
 Gansfort, Wessel 58
 Gardeniers-Van Leeuwen, abortuswetsontwerp 218
 Gaston d'Orléans 105, 118
 Gattinara, Mercurino 72
 Gavere, slag bij 60
 Geallieerden, Opperste Raad der 180
 Gebhard, hertog van Lotharingen 29
 Geefs, Willem 170
 Geel, Chris van 216
 Geelkerken, C. van 185
 Geelkerken, J.G. 179, 181
 Geer, D.J. de 184, 192, 193
 Geer, Louis de 90
 Geert Grote 47, 55
 Geertrui (Gertrudis, St.-) 24
 Geertrui, weduwe van Floris I van Holland 35
 Geertruidenberg, stadsrecht 44
 Geldenhauer, Gerardus 66
 geleide democratie 293
 gelijke behandeling mannen en vrouwen 246
 Gembloers, slag bij 85
 Gemeentewet, Belgische 157
 Gemeentewet-Thorbecke 162
 Gemenen Levens, Broederschap des 48
 Gendebien, Alexandre 156
 Generalbereinigung (verdrag) 203
 Generale Maatschappij 256
 Generaliteitslanden 90
 Genestet, P. A. de 159
 Gent van Diesen, Otto van 107
 Gentse opstanden 50, 60, 66, 73
 George I, koning van Engeland 130
 George III, koning van Engeland 137
 George van Saksen, erfpotestaat 70, 71
 Gerard Flamens, van Gelre 35
 Gerard II, graaf van Wassenberg 46
 Gerard IV, graaf van Gelre 46
 Gerard van Velzen 45
 Gérard, Etienne Maurice 157
 Gérards, Balthasar 87, 89
 Gerbrandy, P. S. 193, 195, 202
 Gerechtelijk Wetboek 213
 Gereformeerde Kerken in Hersteld Verband 179
 Gereformeerde Kerken in Nederland 166
 Gereformeerde Kerken onderhoudende artikel 31 der Dordtse Kerkorde (vrijgemaakt) 195
 Gerhardt, A. H. 166
 Gerhardt, H. 164
 Germanen 13, 15, 18
 Germanicus, zoon van Drusus 16
 Gerretson, F. C. (ps. Geerten Gossaert) 185

- Gerulf 29, 34
 Geurtsen-Roethof, abortuswetsvoor-
 stel 218
 Geuzen 78, 83
 Gevaerts, pensionaris 141
 Gevaerts, Zuidnederlands onderhande-
 laar 97
 Gewestelijke Staten 113, 114
 Gewestelijke Statenvergadering 67
 gewesten België 266
 gewestvorming, België 267
 Geyl, P. 79, 139, 185
 Gezelle, Guido 169
 Gezondheidswet 166
 Giannibelli, Federigo 87
 Gids, De 158
 Gijsbrecht van Amstel 45
 Gijsbrecht van Brederode, bisschop
 van Utrecht 61
 Gijselaer, Cornelis de 137, 141
 Gijsen, J.M., bisschop 206
 Gijsen, Marnix 187, 209
 gijzeling Indonesisch consulaat-gene-
 raal Amsterdam 218
 gijzeling school in Bovensmilde 219
 gijzeling trein in De Punt 219
 gijzeling, Franse ambassade 217
 Gilson, politicus 212
 Gimnig, Hendrik van 136
 Ginetti, kardinaal 107
 Giselbrecht van Bergen 35
 Giselbrecht van Loon 35
 Giselbrecht van Lotharingen 30, 31
 Glajon, J. G. 75
 Glymes, Jan III van, heer van Bergen
 op Zoom 69
 Glymes, Jan IV van, heer van Bergen
 op Zoom 78
 Godebold van Utrecht, bisschop 38
 Godfried de Zeekoning 29
 Godfried I, hertog van Neder-Lotharin-
 gen 33, 34
 Godfried II, hertog van Brabant 41
 Godfried III, hertog van Brabant 41
 Godfried met de Baard 33, 35
 Godfried met de Bult, hertog van Ne-
 der-Lotharingen 33, 37, 42
 Godfried van Bouillon 37
 Godfried, Deens koning 28
 Godfried, graaf in de Hettergouw 32
 Godfried, graaf van Bergen-Henegou-
 wen 32
 Godfried, graaf van Leuven 38
 godsdienstvrijheid 143, 153
 Goedewagen, T. 186
 Goedkoop, familie 159
 Goeman Borgesius, H. 166
 Goertz, G.H. von 142
 Goes, Frank van der 159, 166
 Goes, Joannes Antomides van der
 113
 Gogel, I. J. A. 142, 149
 Gogh, Vincent van 160
 Goldberg, jhr. J. 142, 150
 Goltz, C. Freiherr von der 173
 Gomaristen 101, 102
 Gomarus 102, 102
 Gomez, Ruy 75
 Gordianus III 18
 Gorinchem, verdrag te 71
 Gorter, Herman 159, 168
 Gortzak, H. 202
 Goseling, C. M. J. F. 179
 Gossaert, Jan 66
 Gothelo de Luiaard, hertog van Neder-
 Lotharingen 33
 Gothelo I, hertog van Lotharingen 33
 gotiek 37
 Gouden Bul van Eger 44
 Gouden Eeuw 101, 110
 Goyen, Jan van 101
 Graef, Jacob de 120
 Granson, slag bij 64
 Granvelle sr. 72
 Granvelle, Antoine, kardinaal Ferrenot
 de 74, 75, 77, 98
 Gregorius van Tours 19, 20, 23
 Gregorius, St.- (abt) 25
 Greshoff, Jan 180
 Grevelingen, slag bij 76
 Greydanus, S. 195
 Grimaldi 46
 Grimoald, zoon van Pippijn I 22
 Groen Links 231
 Groen van Prinsterer, G. 152, 160
 Groenevelt, A. 207
 Groenevelt, Reinier, heer van 106
 Groep van achttien 205
 grondpolitiek 219
 grondwetsherziening 1970, België
 267
 grondwetsherziening 1979 220
 grondwetsherziening van 1922 179,
 181
 grondwetsherziening van 1946 200
 grondwetsherziening van 1948 201
 grondwetwijziging van 1938 184
 Groningen, beleg voor 124
 Groot Privilege (Charter zonder
 Naam) 67, 71
 Groot, Hugo de 80, 94, 103
 Groot, Paul de 219
 Groot, Pieter de 119
 Groot-Brussel 267, 268
 Grooten, 's-, cartograaf 91
 Grote Pier 71
 Grote Synagoge Antwerpen, bomaan-
 slag 255
 Gruyters, H. 205
 Guicciardini 80
 Guinegate, slag bij 67
 Guinegate, tweede slag bij 72
 Guise, Henri de 92, 93
 Guise, Louis de 93
 Gulden Vlies, Orde van het 60
 Guldensporenslag 40, 46
 Gulik, graafschap 42, 70, 105, 107
 Gunterlingen 47, 53
 Gutenberg 58
 Gwijde van Avesnes, bisschop van Ut-

- recht 46, 53
 Gwijde van Dampierre, graaf van
 Vlaanderen 40, 44, 45
- Haag, vrede van Den 144, 145
 Haags Concert 116
 Haags Verbond 124, 129
 Haags Verdrag 147
 Haagse Conferentie 102
 Haagse Preliminair 129
 Haagse School 159
 Haarlem, stadsrecht 44
 Haarlemmermeer, slagen op de 83
 Haarlemse Noon 85
 Habsburgers 71, 105, 108, 125
 Hadjememaar 185
 Hadrianus 18
 Haemers, Patrick 257, 259, 260
 Haersolte, Rutger van 120
 Haese, Roel d' 209
 Hagenbach, Peter von 64
 hagepreken 78
 Haghen, Steven van der 98, 99
 Haighton, C. A. A. 185
 Halberstadt, hoogleraar 222
 Halen, slag bij 175
 Hall, F. van 161
 Hall, G. van, burgemeester van Amsterdam 204
 Hals, Frans 101
 Hamburg, aartsbisschop van 42
 Hamburg, preliminaire vredesbesprekingen 109
 Hamburger Cultuur 12
 Handelingen der Staten-Generaal 146
 Handelstraktaat van 1678 128
 Hanze 57, 60, 105
 Hanzestapel 50
 Happart, José 247, 251, 253, 255
 Harald, Viking 28
 Hardbert, bisschop van Utrecht 43
 Harde herstelwet 250
 Harduwin, Justus de 101
 Haren, Onno Zwier van 137
 Haren, Willem van 137
 Harmel, P. 211
 Harris, James 141
 Hart, M. 't 216
 Hartius 94
 Hasselaar, Kenau Simonsd. 83
 Hasselt, slag bij 157
 Hatta, M. 291
 Hattuaria 46
 Havelaar, Just 179
 Heelu, Jan van 36
 Heemskerk, Jacob van 97, 98
 Heemskerk, Laurens 117
 Heemskerk, Maarten van 66
 Heeresma, Heere 199
 Heerma, staatssecretaris 227
 Hegius, Alexander 66
 Heide, H. ter 207
 Heidelbergse catechismus 78
 Heijden, van der 216
 Heijn, G.J. 229
- Heilig Hart, Bonden van het 187
 Heilige Liga 72
 Heiligerlee, slag bij 74, 81
 Hein, Piet 106
 Heineken, A. 224, 227
 Heinsius, D. 129
 Heizelstadion 254
 Hekeren, familie van 47, 55
 Heldt, B. H. 164, 165
 Heldt, Johannes 94
 Helleputte, Joris 172
 Helman, Albert 288
 Helmers, J. F. 147
 Helst, Bartolomeus van der 101
 Hemsterhuis, Franciscus 140
 Hendrik Casimir I, Friese stadhouder 108
 Hendrik Casimir II stadhouder van Friesland 121, 126
 Hendrik I, graaf van Limburg 38
 Hendrik I, hertog van Brabant 41, 46
 Hendrik I, koning van Duitsland, de Vogelaar 30, 31
 Hendrik II, hertog van Brabant 41, 44
 Hendrik II, koning (keizer) van Duitsland 34
 Hendrik II, koning van Frankrijk 73, 77
 Hendrik III, hertog van Brabant 42, 45
 Hendrik III, koning (keizer) van Duitsland 33
 Hendrik III, koning van Frankrijk 92, 93
 Hendrik IV, koning (keizer) van Duitsland 37
 Hendrik IV, koning van Frankrijk 94, 94, 97
 Hendrik V, koning (keizer) van Duitsland 37, 41, 42
 Hendrik van Beieren, bisschop van Utrecht 71
 Hendrik van Brederode 75
 Hendrik van Nassau 83
 Hendrik VI, graaf van Luxemburg 42
 Hendrik VI, koning van Engeland 63
 Hendrik VII, koning (keizer) van Duitsland 46, 48
 Hendrik, graaf van Gelre en Zutphen 42
 Hendrik, graaf, verdediger van Lotharingen 29
 Hendrik, hertog van Beieren 31
 Hendrik, hertog van Mecklenburg-Schwerin 167, 184
 Henegouwen, charters van 140, 143
 Herald of Free Enterprise 255
 Heraugière, Charles 94, 94
 Hercules Magusanus 15
 Heren X 145
 Heren XII 99, 100
 Heren XIX 111
 Heren XVII 110, 144
 Herman van Horn 43
 Herman van Woerden 45

- Hermans, W.F. 199
 Hernhutters 133, 288
 herstelplan 250
 Herstelwet 252
 Hervormd-Gereformeerde Staatspar-
 tij 181
 Heuterus 65
 Heutsz, generaal van 290
 Heyermans, Herman 159
 Heymans, Corneel 187
 Heyn, Piet 111
 Hierges, Gilles de Berlaymont heer
 van 83
 Hillenius, gomarist 102
 Hilten, Caspar van 100
 Hincmar, aartsbisschop van Reims 27
 Hirsch Ballin 237
 Hitler, A. 184, 191, 193, 209
 Hoei, slag bij 107
 Hoei, val van 125
 Hoeken 47, 53, 58, 67
 Hoën, Pieter 't 140
 Hoenacker, van, architect 187
 Hoeydonck, P. van 209
 Hoff, J.H. van't 160
 Hoffman, Melchior 74
 Hofmans, Greet 202
 Hoge Veluweconferentie 291
 Hogendorp, G.K. van 153, 155
 Hoger-onderwijswet van Kuyper
 164, 167
 Hogerbeets, R. 103
 Hogewoerd, gevecht op de 46
 Hohenlohe-Langenburg, Philips graaf
 van 92
 hollanditis 222
 Hollandsche Spectator 133
 Hollandse waterlinie 123, 124
 Holmes, Sir Robert 116, 145
 Homines Franci 20
 Hommius, Festus 102
 Homo sapiens 12
 Honderdjarige Oorlog 48, 50, 52, 53,
 60
 Honderdste penning 82
 Hoofdstedelijke Raad 268
 Hooff, J.F.R. van 142
 Hoof, Pieter Corneliszoon 80, 101,
 112
 Hoogh, Pieter de 101
 Hooghe, Romein de 123
 Hooghvorst, D', Belgisch politicus
 156
 Hoogwoud, slag bij 44
 Hoop, van der, vliegenier 182
 Hoorne, Filips de Montmorency, graaf
 van 77, 81
 Hop, Jacob 129
 Hopperus, Joachim 74, 82
 Horst, van der, samenzweers 121
 Horst, van der, Zuidnederlands onder-
 handelaar 97
 Hoste, Huib 187
 Hotz, F.B. 216
 Hout, Jan van 81, 83
 Houten, S. van 163, 164, 166
 Houtman, Cornelis de 99
 Houwink, Roel 180
 Howard, Charles 93
 Huart d'Autel 52
 Hubertus, St.- 24
 Hudson, Henry 99
 hugenoten 82, 93, 102, 106, 126
 Hugonet 67
 Hulst, Frans van der 73
 Humbercourt 67
 Hume, D. 133
 Humphrey van Gloucester 59
 hunebedbouwers 12
 Huygens, Christiaan 123
 Huygens, Constantijn 101
 Huysmans, K. 173, 190
 Hygenebt dictrubak 154
 Hynckes, Raoul 180
 identificatieplicht 238
 IJseltollen 162
 IJsselstein, verdrag van 62
 IJzerlinie 175, 176
 IJzertijd 13
 IKON-journalisten 222
 Imhoff, G. W. van 144
 In 't Veld, R., staatssecretaris 236
 incivieken 210, 211, 212
 Indië, vaart op 97, 98
 Indische Comptabiliteitswet 289
 Indonesia, republiek 291
 Indonesië, eenheidsstaat 292
 Indonesië, Verenigde Staten van 234,
 273, 277
 Indonesië-politiek 200
 Informatie van 1514 65
 inquisitie 73
 inquisitie, Spaanse 73, 77, 97
 Internationale Brigade in Spaanse bur-
 geroorlog 184
 Internationale van Marx 171
 Invaliditeitswet 168, 182
 Investituurstrijd 37
 IRA-aanslag 230, 233
 Irene, prinses 184, 203
 Irmgard van Limburg 42
 Isabella van Castilië 69, 70
 Isabella van Henegouwen 39
 Isabella, aartshertogin 93
 Isabella, koningin van Engeland 48
 Israëls, Josef 160
 Itinerario 98
 Ivry, slag bij 94
 Jacoba van Beieren 55, 58, 59
 Jacobs, Aletta 163
 Jacobse, Muus 180
 Jacobus I, koning van Engeland 97,
 103
 Jacobus II, koning van Engeland
 116, 126, 127
 Jacques de St.-Pol 40
 Jan de Blinde, graaf van Luxemburg
 48, 49

- Jan de Oude van Nassau 88
 Jan I, graaf van Namen 48
 Jan I, hertog van Brabant 42
 Jan II, hertog van Brabant 48, 51
 Jan III, hertog van Brabant 48, 51
 Jan IV, hertog van Brabant 58, 59
 Jan van Amstel 46
 Jan van Arkel, bisschop van Utrecht 53, 55
 Jan van Avesnes 45
 Jan van Beaumont 48
 Jan van Beieren, elect van Luik 52, 58, 60
 Jan van Blois 56
 Jan van Diest, bisschop van Utrecht 53
 Jan van Kuik 45
 Jan van Nassau de Jongere 107
 Jan van Nassau, elect van Utrecht 45
 Jan van Renesse 45
 Jan van Sierck, bisschop van Utrecht 45
 Jan van Touraine, dauphin 55, 58
 Jan zonder Land 44
 Jan zonder Vrees, hertog van Bourgondië 51, 54, 60
 Janmaat, J. 225
 jansenisme 101, 113, 123, 132
 Jansenius, Cornelis, bisschop van Ieper 101, 113
 Jansz., Broer 100
 Jansz., Willem 99
 Januari-protocollen 157
 Jauregui, Jean 87
 Java-oorlog 288
 Javaanse successie-oorlogen 144
 Javazee, slag in de 291
 Jeannin, Pierre 89, 98
 Jemappes, slag bij 144
 Jemgum aan de Eems, slag bij 81
 jeugdwerkgarantiewet 246
 jodenvervolging 191
 Johan Maurits van Nassau (de Braziliëaan) 101, 111
 Johanna van Aragon 69, 70
 Johanna van Brabant 51, 54
 Johanna, gravin van Vlaanderen 39, 44
 Johannes Paulus II, paus 216, 225, 249, 254
 John Law 134
 John of Gaunt 49
 John, Olivier St. 115
 Joinville, heilige liga van 92
 Jones, Paul, kaper 138
 Jong Vlaanderen 176
 Jong, L. de 191
 Jonge, Klaas de 228
 Jonker-Fransenoorlog 69
 Joodse Raad 194
 Jordaansoproer 183
 Jordaans, Jacob 101
 Joris, graaf van Rennenberg, stadhouder van Friesland 88
 Jourdan, Jean-Baptiste 144
 Journée des Dupes 105
 Jozef I van Oostenrijk, keizer 131, 132, 140, 143, 154
 jozefisme 140
 Juan van Oostenrijk, don 84, 85
 Juan, don, landvoogd 109, 119
 Judith, dochter van koning Karel de Kale 27
 Jugendstil 187
 Juliana van Stolberg 76
 Juliana, koningin 168, 184, 200, 216, 221
 Julianus de Afvallige 19, 21
 julirevolutie 154, 156
 Jurgens, E. 205
 Jurgens, fabrikantenfamilie 159, 182
 Justinus van Nassau 93
 Kaapvaart 100
 Kaas-en-Brood-volk 69
 KAB (Katholieke Arbeiders-Beweging) 199
 Kabeljauwen 47, 53, 67, 68
 Kadt, Jacques de 183
 KAJ (Katholieke Arbeidersjeugd) 187
 Kamerijk, Liga van 72
 Kamerijk, schisma te 37
 Kamerijk, vrede van 72
 Kamerlingh Onnes, H. 160
 Kamperduin, slag bij 148
 Kanninefaten 17
 Kappeyne van de Coppello, J. 164
 Kapucijnen 91
 Karel de Dikke 27, 29
 Karel de Eenvoudige 30
 Karel de Goede, graaf van Vlaanderen 35, 38
 Karel de Grote 25, 26, 28
 Karel de Kale 27
 Karel de Stoute 56
 Karel I, koning van Engeland 106, 108, 114
 Karel II, koning van Engeland 114, 116, 117, 118, 124, 125
 Karel II, koning van Spanje 118, 126, 131
 Karel IV, keizer van Duitsland 51
 Karel IV, keizer van Oostenrijk 131
 Karel IV, koning van Frankrijk 50
 Karel Martel 22
 Karel V 65, 69, 70, 84
 Karel van Egmond, hertog van Gelre 67, 69, 70, 71, 72
 Karel van Frankrijk, prins van den bloede 63
 Karel van Lotharingen 119
 Karel van Lotharingen, landvoogd 132, 135, 138
 Karel VI, keizer van Oostenrijk 128, 129, 134
 Karel VI, koning van Frankrijk 51, 56
 Karel VII, koning van Frankrijk 62
 Karel VIII, koning van Frankrijk 68, 69
 Karel X, koning van Zweden 116

- Karel, regent van België 197, 209, 210
 Karel, zoon van Lodewijk van Overzee 32
 Karloman, koning van West-Frankland 27
 Karloman, zoon van Karel Martel 23
 Karloman, zoon van Pippijn III 26
 Karmelieten 123
 Karnebeek, Jhr H. A. 181
 Karolingen 26, 29
 Karolingische renaissance 26
 Kasavoeboe, Joseph 283
 Kassel, slag bij 50
 Kastele, P. van de 148
 Kate, Lambert ten 133
 Katharina van Rusland 138
 Katholieke Arbeiders-Beweging, zie: KAB
 Katholieke Arbeidersjeugd, zie: KAJ
 Katholieke Nationale Partij 200
 Katholieke Vlaamse Volkspartij (KVV) 188, 190
 Katholieke Volkspartij (KVP) 198, 200, 203, 204, 206
 Kaunitz, W. A. graaf 135
 Keerpunt 1972 213
 Kellendonk, F. 216
 Kelloggverdrag 181
 Kelten 13
 Kemenade, J. van, minister 218
 Kemp, Pierre 180
 Kempenaer, J. M. de 161
 Kempense steenkolenmijnen 254, 255
 Kemps, Niek 217
 Keno ten Broeke 55
 Kentish Knock, zeeslag bij 116
 kerkgenootschappen, wet op de 162
 Kerkvrederesolutie 103
 kerncentrale 225, 228
 kernwapens, België 252
 Kersten, G. H. 180, 181
 Kessler, J. B. A. 159
 Keulen, M. van 216
 Kew, proclamatie van 147
 Key, Lieven de 91
 Keyzer, Pieter 99
 Khaled, Walid 258
 Kies, Pieter 83
 Kiesrecht, algemeen 185
 Kieswet-van Houten 166
 Kieviet, samenzweerder 121
 Kijkduin, overwinning bij 124
 kinderbijslagregelingen 198
 Kinderwet 166
 Kinderwet-van Houten 164
 Kirschen-affaire 259, 260
 klassenstrijd 198
 Klauwaerts 40, 47
 Kleef, vrede te 117
 Kleefse barrière 124
 Kleefse Successie-oorlog 105
 KLM 182, 183
 Klokbeercultuur 13
 Kloos, Willem 159
 Kluck, A. von 175
 Klüppelkrieg 151
 Kluwer 228
 knokploegen 194
 Kock, Hendrik Merkus de 142, 288
 Koekoek, H. 203
 Koenraad I, koning van Duitsland 30
 Koenraad III, keizer van Duitsland 41
 Koenraad van Hochstaden, aartsbisshop van Keulen 41
 Koenraad, bisschop van Utrecht 37, 42
 Koenraad, hertog van Neder-Lotharingen 37
 Koenrade de Rode 31
 Kok Sing A, zie: Coxinga
 Kok, H. 226, 227, 228
 Kok, W. 206, 226, 238
 Kokerulle 40
 Kom, de 280
 Komen 251, 252
 Komintern 180
 Komrij, Gerrit 216
 Kongo 248, 272, 281, 282
 Kongo, soevereiniteitsoverdracht 283
 Kongoconfrontatie 282
 Königsegg, Jozef van 131
 Koning, J. de, minister 226
 Koning, Pieter de 40
 Koningskwesatie, Belgische 191, 196, 209, 211, 212
 Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot exploitatie van 289
 Koninklijke Nederlandse Petroleum-Mij. 167
 Koninklijke PTT Nederland, zie: KPN
 Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en letterkunde 173
 koninkrijkscommissie 281
 Konradijnen 35
 Konstanz, Liga van 64
 Kooijmans 235
 Kopenhagen, vrede te 116
 koppelbazen 205
 Korea, VN-leger in 201
 Kort, W. de 203
 Korte, de, Rudolf 227
 Kortrijk, slag bij 40
 Kortrijkzaan, Zeger de 49
 Kosto 234
 Kotalla, J. J. 200, 206
 Koude oorlog 198
 Kouwenaar, Gerrit 199
 KPN (Koninklijke PTT Nederland) 238
 krakers 221, 222, 223, 224
 Krant op Zondag 233
 Krayenhoff, C.R.Th. baron 142
 krijgsmacht, herstructurering 235
 KRO (Katholieke Radio Omroep) 182
 Krop, Hildo 180
 Kruger, P. 167
 Kruisinga, minister 219
 kruisraketten 224, 226, 229, 254

- kruistocht naar Damiate 44
 kruistocht tegen de Stedingers 44
 kruistocht van 1396 51
 kruistocht, derde 39, 43
 kruistocht, eerste 37
 kruistocht, vierde 39
 kruistichtbelofte 61
 Kruls, generaal, H. J. 193, 199
 Kuenen, A. 159
 Kultuurkamer 194
 Kust-Vlaanderen, opstand in 50
 Kuyper, Abraham 159, 164
 KVP, zie: Katholieke Volkspartij
 KVV, zie: Katholieke Vlaamse Volks-
 partij

 L'Isle Adam, heer van 60
 La Hogue, zeeslag bij Kaap 128
 La Noue 86
 La-Roche-aux-Moines, slag bij 39
 Labadie, Jean de 113
 Laensberg, Mathieu 154
 Lafeld, slag bij 135
 Lager-Onderwijswet 165
 Lager-Onderwijswet, de Visser 180
 Lager-Onderwijswet, Nothomb 170
 Lager-Onderwijswet, van Humbeeck
 171
 Lager-Onderwijswet, van Kappeyne
 van de Coppello 164
 Lager-Onderwijswet, van Reenen 162
 Lager-Onderwijswet, van Schollaert
 171
 Lager-Onderwijswet, vijfde 172
 Lages, W. 200
 Lago-raffinaderij Aruba 281
 Lagrand Dumonceau, faillissement
 van 171
 Lahaut, Julien 210
 Lairesse, Gerard de 123
 Lalaing, Antoon van, graaf van Hoog-
 straten 75, 77
 Lalaing, Emmanuel van, heer van Mon-
 tigny 85, 86
 Lalaing, Joost de 68
 Lalaing, Philippe de, baron van Escor-
 naux 86
 Lalaing, Willem van 60
 Lambeaux, Jef 170
 Lambermont, August baron 169
 Lambert, zoon van Reinier III 32
 Lambertus, St.- 24
 Lamennais, H. F. R. de 152, 170
 Lamoraal, graaf van Egmond 75
 Lancaster, huis 49, 63
 landarbeidersstaking in Oost-Gronin-
 gen 182
 Landbouwprotocol van de Benelux
 214
 Landbouwschap 202
 Landelijk Pastoraal Overleg 206
 Landelijke Pastorale Raad 206
 Landstormwet 168
 Landvredebond 62
 Landweerwet 168

 Langendijk, Pieter 133
 Lapide, Cornelius 91
 Laqueur, W. 222
 Lasco, Johannes 78
 Lasso, Orlando di 58
 Lebeau, Joseph 154
 Lebrun, Charles-François 150
 Lebuinus 25
 Leburton 249, 257
 Ledenberg, Gilles 102, 103
 Leeuw, Reinbert de 216
 Leeuw, Ton de 217
 Leeuwenhoek, Anthonie van 123
 Lefèvre, Th. J. A. M. 213
 Leicester, R. D., graaf van 80, 89, 92,
 98
 Leiden, kruitschip te 149
 Leidse fles 133
 Leipzig, Volkerenslag bij 150
 Lekkerkerk, gif 221
 Leliaerts 40, 47
 Lemaire, Isaac 90
 Lemaire, Jacques 110
 Lennep, Jacob van 159
 Lentedecreet 257
 Leoninus 89
 Leopold I, keizer 119, 124, 126, 127,
 128, 140
 Leopold I, koning van België 157,
 169, 170
 Leopold II, keizer 144
 Leopold II, koning van België 169,
 171, 282
 Leopold III, koning van België 188,
 192, 196, 196, 209, 210
 Leopold, aartshertog van Oostenrijk
 109, 118, 119
 Leopold, J. H. 159
 Leopoldstad, onlusten 283
 Lessius, Leonardus 91
 Leuven, slag bij 157
 Leuvense katholieke universiteit 252
 Levensmiddelenwet 177
 Lever-Brothers 182
 Lex ad Amorem 20
 Lex Frisionum 20
 Lex Salica 20
 Lex Saxonum 20
 Leyden, Lucas van 66
 Liberale Unie 165
 liberalisme 139
 Libre Belgique 192
 Lichtenbergers 45, 47, 53
 Lichtwetten 123
 Lidlum, abdij 53
 Liefdesbrief 249
 Lieftinck, P. 199
 Ligue du Bien Public 61, 63
 Likedelers 55
 Limburg, bevrijding van Noord- 195
 Limburg Stirum, Johan Paul, graaf
 van 150
 Limburg Stirum, Leopold, graaf van
 150
 Limburgse successie-oorlog 42, 46

- Linden, René van der 230
 Lingbeek, C. A. 181
 Linggadjati, Akkoord van 291
 Linschoten, Jan Huyghen van 98
 Linthorst Homan, Johannes 193
 lintjeskwestie 168
 Lipperhey, Jan 91
 Lipsius, Justus 91
 Lisola, Franz P. de 119
 Liten 20
 Liudger 25, 26
 Liudolf 31
 LKP, zie: knokploegen
 Locardno, verdragen van 188
 Locke, J. 133
 Lockheed 218
 Lodensteyn, Jodocus van 113
 Lodewijk II, graaf van Loon 41, 44
 Lodewijk III, koning van West-Frankenland 27, 29
 Lodewijk XI, koning van Frankrijk 56, 61, 68, 69
 Lodewijk XII, koning van Frankrijk 69
 Lodewijk XIII, koning van Frankrijk 104
 Lodewijk XIV, koning van Frankrijk 109, 117, 123, 131
 Lodewijk XV, koning van Frankrijk 135, 135
 Lodewijk de Duitser 27
 Lodewijk de Jonge, koning van Oost-Frankenland 27
 Lodewijk de Vrome 27
 Lodewijk het Kind, koning van Oost-Frankenland 29
 Lodewijk Napoleon, koning 147, 149
 Lodewijk van Beieren, keizer 49, 53
 Lodewijk van Bourbon, bisschop van Luik 61
 Lodewijk van Male, graaf van Vlaanderen 51
 Lodewijk van Nassau 78, 79, 81
 Lodewijk van Nevers, graaf van Vlaanderen 49, 50
 Lodewijk van Orléans 51
 Lodewijk van Overzee 31
 Loemoemba, P. 283
 Loevesteinse factie 114
 Lokhorsten 47, 53
 Lombok-expeditie 290
 Lonck, Cornelis van Roosendaal 93
 Londen, 8 artikelen van 153, 157
 Londen, conferentie van 157, 163
 Londen, conventie van 293
 Londen, vrede van 97
 Londen-Melbourne-race 183
 Loo, Het 141
 Loonmaatregel 218
 Loonse successie-oorlog 44
 Loosjes, Adriaan 147
 Lorentz, H. A., natuurkundige 160
 Lotharingen, Franz van 134
 Lotharius I 27
 Lotharius IV 32
 Lotharius, middenrijk van 63
 Louis-Philippe, koning van Frankrijk 157
 Louise de Coligny 89, 103
 Louise van Savoye, moeder van Frans I 72
 Louvain-la-Neuve 252
 Löwenthal 135, 136
 Lowestoft, zeeslag bij 117
 loyalisten 219, 221
 Lubbers, R. 220, 227, 232, 245
 Lucassen, Reinier 217
 Lucebert 199
 Ludendorff, Erich 175
 Luik, schisma te 38
 Luitjens, Jacob 235
 Lumey, graaf van der Mark, Willem van 82
 Luns, Joseph 270, 279
 Luther, Maarten 66, 73
 lutheranen 73
 Lutkie, Wouter 185
 Luxembourg, François, hertog van 124, 127
 Luxemburgse kwestie 163, 171
 Luyken, Jan 123
 Luzac, L. C. 161
 Maagdenhuisbezetting 205
 Maanen, C. F. van 150, 154, 157
 Maarseveen, J. H. van 200
 Maartrevolutie (1848) 161
 Maastricht 235, 270
 Maastricht, universiteit 217
 Maatschappij van Weldadigheid 155
 Maatstaf, tijdschrift 216
 Mac Leod., J. 173
 Machteld van Gelre 56
 Machtigingswet (1974) 214
 Madioen, communistische opstand te 292
 Maerlant, Jacob van 36
 Maeterlinck, Maurice 169
 magisch realisme 180
 Magnus Intercursus 69, 70
 Magritte, René 187
 Mal-Saint-Martin 52
 Malaga, zeeslag bij 129
 Malino, Conferentie 291
 Malplaquet, slag bij 129
 Malus Intercursus 70
 Mammoetwet van Cals 203
 Man, Hendrik de 179
 Manasse, bisschop van Kamerijk 37
 Manifest aan het Brabantse volk 144
 Mansfeld, Peter Ernst, graaf van 77, 79, 94, 95
 Mansfelt, Ernst, graaf von 106
 Mansholt, S. 214
 Marchant, H. P. 179
 Marche, Olivier de la 56
 Marck, Everard van der 71
 Margaretha van Beieren, gravin van Holland 53
 Margaretha van Parma 74, 76, 77,

- 78, 79, 86
 Margaretha van Savoye, landvoogdes 68, 75
 Margaretha van York 63
 Margaretha, dochter van Albrecht van Holland 54
 Margaretha, dochter van Filips de Stoute 54
 Margaretha, gravin van Vlaanderen 39, 45
 Margaretha, vrouw van Filips de Stoute 50, 52
 Maria Anna van Oostenrijk 135
 Maria Christina, dochter van Maria Theresia, landvoogdes 143
 Maria de Medici, koningin-moeder van Frankrijk 105
 Maria Elisabeth, landvoogdes 132, 134
 Maria Louise, moeder van Willem IV 137
 Maria Theresia, dochter van Filips IV 118
 Maria Theresia, keizerin van Oostenrijk 131, 132, 134, 138
 Maria van Bourgondië 67
 Maria van Gulik 56
 Maria van Hongarije 72, 73
 Marie-Louise 151
 Marijke, prinses, zie: Christina
 Marijnen, V. G. M. 203
 Maris, Jacob 160
 Maris, Matthijs 160
 Maris, plan- 205
 Maris, Willem 160
 Marissing 216
 Markenwet 165
 Marlborough, John Churchill, hertog van 127, 129
 Marne, slag aan de 175
 Marnix, Filips van, heer van St. Aldegonde 81, 82, 87
 Marnix, Jan van, heer van Toulouse 78, 79
 Marshall-plan 198, 199, 200, 220
 Marsman, Hendrik 179
 Martena, Doeko van 81
 Martens, W. 248, 251, 252, 253, 255, 256, 258, 267
 Martinus V, paus 59
 Marugg, Tip 288
 Mary Stuart, dochter van Jacobus II, hertog van York 125
 Mary Stuart, dochter van Karel I 108, 114
 Masereel, Frans 187
 Mataram, soesoehoenan van 144
 Mathot, Guy 260
 Mathysen, Jan 74
 Matsier, N. 216
 Matthias van Oostenrijk, aartshertog, broer van Rudolf II 85, 87
 Maurits van Saksen, generaal 73, 135
 Maurits, stadhouder 89, 92, 102
 Max Havelaar 289
 Maximianus, keizer 18
 Maximiliaan Emanuel II van Beieren 123, 127, 131
 Maximiliaan I, keizer 67, 72
 Mazarin, Jules 116
 Méan, F. A. M. C. prins van, aartsbis-schop van Mechelen 154
 Mechelen, freule van 106
 Mechelen, Grote Raad van 66, 71
 Mediawet 234
 Medina Celi, hertog van 83, 82
 Medisch Contact 194
 Meer, L. van der 136
 Meersen, verdrag te 27
 Meester, Th. H. de 167
 Meeuws, (Bonden van het Heilig Hart) 187
 Megen, stadhouder van Gelre 76, 77, 79, 82
 Meijsing 216
 Mellery 248, 257
 Melo, Francisco de 108, 109
 Memlinc, Hans 58
 Menapiërs 15
 Mendelsohn, Marc 209
 Mendoza, Bernardino de 96, 97
 Menko, abt 35
 Menno Simonsz. 74
 Menten, Pieter 219, 220, 221
 mercantilisme 112, 115, 118, 122, 130, 132, 138
 Mercator, Gerard 91
 Mercier, Désiré (Joseph), kardinaal-aartsbisshop van Mechelen 187
 Mérode, Félix de 157
 Merovingen 21, 23
 mestaktieplan 248
 Meteren, Emmanuel van 74, 80
 metro Amsterdam, opening 222
 Metsijs, Quinten 66
 Meulen, Daniël van der 89
 Meuse, La 192
 Meyer, Arnold 185
 Michelsburger-cultuur 12
 Middelbaar onderwijs (in België), wet op het 170
 Middelbaar onderwijs (in Nederland) wet op het 168
 Middelburg, stadsrecht 44
 Middelburg, vredesonderhandelingen 96
 Middenschool 218
 Mierevelt, Michael van 101
 Mieris, Frans van 101
 Mierli, H. A. F. M. O. van 205, 207
 Mijer, P. 163
 Mijnwet 166
 Minangkabau 290
 minimal-art 199
 minimumjeugdloon 246
 ministerialen 43, 55
 Minne, George 187
 Minne, Richard 187
 Mirabello, Simon de 49
 Modderman, minister van Justitie 165

- Moderne Devotie 48, 55 58
 Moerlemaaie 40
 Moesso 292
 Mokerhei, slag op de 83
 Molinet, Jean de 56
 Moltke, H. J. L. van 175
 Mondragon, Christoforo 83
 Mondriaan, Piet 180
 Moniteur Belge 155
 Monk, George 116, 117
 Monsterverbond 154
 Monstretet, Enguerrand de 56
 Mont, Pol de 191
 Montbas, Jean Barton de Bret, burg-
 graaf van 123
 Montecuculi 107, 124
 Montfoort, Jan van 67
 Monthl ry, slag van 61
 Montigny, Floris de Montmoreney,
 heer van 76, 77, 78
 Monts de pi t  111
 Mook, H.J. van 291
 Mor van Dashorst, Antoon 81
 Moravische broeders 133
 Moreau de S chelles, tijdelijk bestuur-
 der Zuidelijke Nederlanden 135
 Morgen, de 255, 256
 Morinen 15
 Moucheron, Balthasar de 90, 98
 Moureaux, Philippe 259,
 Moust rien-cultuur 11, 12
 Moyersoen, minister 211
 M hlberg, slag bij 73
 Muisit, Gilles le 47
 Mulish, H. 199
 Multatuli, zie: Douwes Dekker, Eduard
 M nchen, akkoord van 184
 Munster, vrede van 109, 126, 145
 Munsterse 'Stiftsfehde' 62
 Murmellius, Johannes 66
 M rten, slag bij 64
 Musch, Cornelis 114
 Musius, zie: Muys van Delft
 Musschenbroek, Pieter van 133
 Mussert, A. A. 185, 192, 194, 200
 Mussolini, B. 184, 185, 190
 Muys van Delft, Cornelis (Musius) 83

 Nachtwacht, de 232
 Nak, P. 194
 Namen, beleg en inname van 128
 Napoleon I 146
 Napoleon I, 100 dagen van 153
 Napoleon III 163, 171
 NAS (Nederlandsch Arbeiders Secreta-
 riaat) 182
 Nassau-Beverweerd, gravin van 121
 Nationaal Arbeiders-Syndicaat 166
 Nationaal Comit  voor Vrijheid en De-
 mocratie 211
 Nationaal Congres 157, 157
 Nationaal Fonds voor het Wetenschap-
 pelijk Onderzoek 188
 Nationaal Herstel 185
 Nationaal Hulp- en Voedingscomit 
- 173
 Nationaal Milieubeleidsplan Plus, zie:
 NMP-plus
 Nationaal Milieubeleidsplan, zie: NMP
 Nationaal Steunfonds 195
 Nationaal-socialisme 179, 183, 184
 Nationaal-Socialistische Beweging,
 zie: NSB
 Nationale Commissie voor Grote
 Openbare Werken 189
 Nationale Dienst voor de Arbeidsbe-
 middeling en Controle 196
 Nationale Unie 185, 195
 Nationale Vergadering, Eerste 148
 Nationale Vergadering, Tweede 148
 nationaliteitswetgeving 258
 Navez, Fran ois-Joseph 152
 NAVO 204
 NAVO-dubbelbesluit 1979 222, 269
 NCRV (Nederlandsche Christelijke Ra-
 dio-Vereniging) 182
 neandertalras 12
 Neck, Jacob van 99
 Nederburgh, commissaris-generaal
 144
 Nederlands Congres, Eerste 173
 Nederlands Hervormde Kerk 179
 Nederlands Staatsblad 151
 Nederlands Verbond van Vakvereni-
 gingen, zie: NVV
 Nederlands-Indi , Wet op de Staatsin-
 richting van 290
 Nederlands-Indonesische soevereine
 Unie 200
 Nederlandsch Arbeiders Secretariaat,
 zie: NAS
 Nederlandsche Jaarboeken 131
 Nederlandsche Landstand 194
 Nederlandsche Margarine-unie 182
 Nederlandsche Opbouwdienst 194
 Nederlandsche Overzee-Trust 173,
 177
 Nederlandsche Unie 193
 Nederlandsche Vakcentrale, zie: NVC
 Nederlandsche Voetbalbond 166
 Nederlandse Antillen 272, 273
 Nederlandse Handelmaatschappij
 155, 272
 Nederlandse Stoombootmaatschappij
 155
 Neer, Aert van der 102
 Neercassel, J. 113
 Neerwinden, slag bij 128, 142, 144
 Negenjarige Oorlog 127
 Nemours, hertog van 157
 N ny, Patrice-Fran ois de 132, 139
 Neolithicum 2
 Nero 16
 Nervi rs 15
 Neufville, De, handelshuis 137
 Neuss, beleg van 64
 New Husbandry 100, 132
 Neyen, van, gezang 98
 Nicolaas I van Rusland, tsaar 157
 Nicollaas I, paus 27

- Nicopolis, slag bij 51
 Nieuw Links 204
 Nieuw Orde 196
 Nieuw-Guinea 273, 276, 278, 279
 Nieuw-Guinea, soevereiniteitsoverdracht 293
 Nieuw-Guinea-expedities 290
 Nieuwe Gids, De 159, 170
 nieuwe grondwet, 1983 223
 Nieuwe Katechismus 199, 204
 Nieuwe Nederlandsche Jaarboeken 131
 Nieuwe Tijd, De 168
 Nieuwe Werkloosheidswet (NWW) 246
 Nieuwe zakelijkheid 180
 Nieuwelandt, Willem van 101
 Nieuwenaar, graaf Adolf van 89, 92
 Nieuwpoort, slag bij 96, 97
 Nigri 75
 Nijhof, M. 180
 Nijmegen, luchtlandingsoperatie bij 195
 Nijmegen, stadsrecht 46
 Nijmegen, vrede van 125, 126
 Nijpels, E. 223
 NMP (Nationaal Milieubeleidsplan) 231
 NMP-plus (Nationaal Milieubeleidsplan Plus) 233
 no-nonsense-beleid 223
 Noircarnes 79, 82
 Nolens, W. H. 168, 179, 181
 Nolf-barak 190
 Noord-Brabant, bevrijding 195
 Noordse Compagnie 111
 Noordse oorlog (1563-1570) 78
 Noordse oorlog (1655-1660) 116
 Noordzeeconferentie 270
 Noordzeeverdrag 167
 Noormannen 27, 33
 Noort, Olivier van 99
 Noot, Hein van der 140, 143
 Noot, Jan van der 81
 nootisten 143
 Nördlingen, slag bij 109
 Norris, legeroverste 95
 Nothomb, Charles Ferdinand 255
 Nothomb, Jean-Baptiste 154, 170
 Notker, bisschop van Luik 32
 Noyon, Vrede te 72
 NSB (Nationaal-Socialistische Beweging) 178, 179, 184, 185, 193
 NSNAP 185
 Nu en Straks, Van 169
 Nunziatura di Fiandria 96
 NVC (Nederlandsche Vakcentrale) 182
 NVV (Nederlands Verbond van Vakverenigingen) 167, 182, 199, 204, 207
 Obrecht, Jacob 58
 Ockels, Wubbo 226
 Odijk, neef van stadhouder Willem III 121
 Ogier, Willem 113
 Oldenbarnevelt, 'Bescheiden' van 89, 100
 Oldenbarnevelt, Johan van 91, 97
 olie-boycot 207
 olieboycot, Zuid-Afrika 221
 oliecrisis 211, 217, 217
 Olivares, Gaspar de Guzman, hertog van 105, 108
 Olympische Spelen 1992 227
 Omaar, St- 23
 Omaliën-cultuur 12
 Omroepwet 205
 Onafhankelijke Socialistische Partij (OSP) 183
 Onafhankelijkheidsfront 210
 Ongevallenvet 166
 Onteigeningswet 162
 ontsparing treinwagon bij Antwerpen 257
 Oorlogsschade, wet op de 201, 211
 Oostduitse kolonisatie 36, 42
 Oostende, vrijhaven 143
 Oostenrijkse erflanden 72
 Oostenrijkse Successie-oorlog 134, 136
 Oosterschelde 206, 218
 Oosterscheldedam 218, 227
 Oosterweel, slag bij 79
 Oostindische Compagnie, zie: Verenigde Oostindische Compagnie
 Oostlegioen 194
 Openbare orde, Wet op de handhaving van de 212
 Opus Dei 249
 Opzoomer, C. W. 159
 Oquendo, Antonio d' 108
 orangistische manifestaties 158
 Oraniënstein, brieven van 149
 Oranje, prinsdom 130
 Oranje, Willem van, de Zwijger, zie: Willem van Oranje
 Oranjesociëteiten 142
 Oranjevrijkorpsen 142
 Orley, Barend van 66
 Oslo-groep 188
 Osnabrück, vrede van 109
 OSP, zie: Onafhankelijke Socialistische Partij
 Ostayen, Paul van 187
 Österreichische Kreditanstalt, faillissement van de 182
 Othee, slag bij 52
 Otho 16
 Otten, Willem Jan 216
 Otto I, graaf van Gelre 41, 46
 Otto I, koning van Duitsland 30, 31
 Otto II van Lippe, bisschop van Utrecht 44
 Otto II, graaf van Gelre 44, 46
 Otto II, koning van Duitsland 32
 Otto III, koning van Duitsland 32, 34
 Otto IV, koning van Duitsland 41
 Otto van Verdun 31

- Otto, hertog van Neder-Lotharingen 32
 Ottoons stelsel 30, 31
 Oud, P. J. 178, 200
 Oudbisschoppelijke Clerezy 133
 Oude Pekela, seksueel misbruik kinderen in 228, 229
 Ouden, M. P. A. den 201
 Oudenaarde, slag bij 129
 Ouderdomswet 182
 Oultremont, Henriëtte, d' 161
 OV-jaarkaart 233
 Overdracht van 1364 te Utrecht 54
 Overloon, tankslag bij 195
 OW'ers 173

 P.C. Hooftprijs 230
 paarse coalitie 238
 Pachtbesluit 1941 183
 Pachtwet 183
 Pacificatie van Gent 85, 86, 94
 pacifisme 179, 181, 185
 Pacifistische Socialistische Partij (PSP) 202
 Paepe, César de 171, 172
 Pais, Ari, minister 220
 Paleolithicum 12
 Palermo, zeeslag bij 125
 Palm, J. H. van der 149, 152
 Palts, Christoffel van de 83
 Palts, Johan Casimir van de 86
 Palts, Rupert van de 117
 Palts-Neubourg, vorst van 105
 Pannekoek, Anton 168
 Paola, prinses 210
 Pappenheim, G. H. Graf zu 107
 Paramilitaire organisatie, wet op de 184
 Parijs, parlement van 67
 Parijs, preliminairen van 141
 Parijs, verdrag te 50, 53
 Parijs, verdrag van, tweede 138
 Parijs, vrede van 139, 141, 144
 Parijs, vrede van, tweede 153
 Parijse bloedbruiloft 81
 parlementaire democratie 183, 185, 187
 parlementaire enquête 227
 Parma, Alexander Farnese, hertog van 80, 81, 92
 Parool, Het 192
 Partai Kommoenis Indonesia (PKI) 290
 Partai Nasional Indonesia (PNI) 290
 Parti Catholique Social 188
 Parti des Réformes et de la Liberté de Wallonie (PRLW) 250
 Partij van de Arbeid (PvdA) 198, 200, 217, 219, 226
 Partij van de Vrijheid 200
 Partij voor Vrijheid en Vooruitgang (PVV) 213, 247, 259
 Pascal, Blaise 113
 Paschalis II, paus 38
 Paschier de Fijne 104
 paspoortaffaire 230
 paspoorten, kwestie van de 107, 109
 Passtoors, Hélène 256
 Pastoraal Concilie 205
 Patinir, Joachim 66
 Patrimonium 164
 patriotten 132, 136, 146
 Paulus, Pieter 147
 pauperisme 100, 132, 138
 Pauw, Adriaan 108, 115
 Pauw, familie 104
 Pauw, Reinier 103
 Payen, Pontus 80
 Pearl Harbour 290
 Peckius, kanselier van Brabant 104
 Pengel, J. 281
 Pepys, Samuel 112
 Permeke, C. 187
 Péronne, Dit de 40
 Péronne, verdrag van 39, 63
 Perret, Auguste 187
 Perron, E. du 180, 186, 288
 Perswet 154
 Peter de Grote, tsaar 128, 135
 petitie-Soetardjo 290
 Petitiëbeweging 154
 Petroleum Maatschappij Arend 280
 Petroleum Maatschappij Lago Oil and Transport Co. 280
 Petronilla van Holland 43
 Peuple, Le 172
 Pevelenberg, slag bij 40
 Peyt, Jacob 50
 Pezaranda, graaf van 108
 Philips, familie 159
 Piccolomini, prins Ottavio, hertog van Amalfi 108, 109
 Pichegru, Charles 143
 Picquigny, vrede te 64
 Pieneman, J. W. 152
 Pierlot, Graaf H. M. E. 195, 196, 210
 Pierson, N. G. 166
 piëtisme 133
 Pijper, Willem 180
 Pippijn I 22
 Pippijn II (van Herstal) 22, 24
 Pippijn III (de Korte) 23, 26
 Pippijn, zoon van Lodewijk de Vrome 27
 Pius IX, paus 162
 PKI, zie: Partai Kommoenis Indonesia
 Plakkaat van Verlatinghe 87
 Plan van de Arbeid 179, 183, 188, 189
 plan-Simons 234, 235
 Plancius, Petrus 90, 91, 98, 103
 Plechelmus 24
 Plectrudis 22
 Plessis-lez-Tours, verdrag van 87, 88
 PLO-aanslag Antwerpen 252
 PNI, zie: Partai Nasional Indonesia
 POD, zie: Politieke Opsporingsdienst
 Poelakkert, Jozef 170
 Poelgeest, Aleid van 54
 Polak, H. 166

- Polet, S. 216
 Polieke Kruyer 139
 polio 235
 Politieke Opsporingsdienst (POD) 200
 Politieke Partij Radicalen (PPR) 205, 205
 politiewet 236
 politionele actie, eerste 292
 politionele actie, tweede 292
 Polyander, hoogleraar 102
 Pontoise, verdrag van 50
 Poolse Successie-oorlog 134
 Poot, Hubert Cornelisz. 133
 Porters, Adriaen 113
 Portugal, vrede met 116
 Post, Pieter 101, 114
 Postbank 226
 Posthuma, F. E. 177
 Postumus, pretendent 18
 Postwet 162
 Potgieter, E. J. 158, 159
 Potter, Dirc 48
 Potter, Louis de 154, 157
 Potter, Paulus 102
 PPR, zie: Politieke Partij Radicalen
 Praedinius, humanist 66
 Praetorium Agrippinae 16, 17
 Pragmatieke sanctie 73, 134
 Prés, Josquin des 58
 Prié, markies van 133, 134
 Prijsopdrivingswet 191
 Primitieven, Vlaamse 58
 Princen, Jan 'Poncke' 236
 prinsgezinden 101, 140
 PRLW, zie: Parti des Réformes et de la Liberté de Wallonie
 Procurator, Wilhelmus 47
 Programmawet 250
 Progressistische partij 171
 Protestantisme 66, 74, 81, 91
 Prouninck, medestander van Leicester 92, 93
 Provinciale Wet 162
 provincie Brabant, splitsing 268
 Provo 204, 205
 Pruisisch-Oostenrijkse oorlog 163, 171
 PSP, zie: Pacifistische Socialistische Partij
 Ptolemaeus, Claudius 111
 PTT, verhuizing 224
 PTT, verzelfstandiging 228
 Publiek-Rechtelijke Bedrijfsorganisatie 198, 201
 Putten, deportatie 195
 PvdA, zie: Partij van de Arbeid
 PVV, zie: Partij voor Vrijheid en Vooruitgang
 Pyreneeën, vrede van de 117, 118
 Quadragesimo Anno, encycliciek 183
 Quaeckernaec, Jacob 99
 Quanta Cura, encycliciek 162
 Quatre-Bras, slag bij 153
 Quay, J. de 193, 202, 203
 Quellinus, Artus 113
 Quesnel, Pasquier 123
 Quint Ondaatje, Pieter Philip Jurriaan 141
 Raad van Aziatische Bezittingen en Etablissements 145
 Raad van Beroerten 75, 81
 Raad van Financiën 72
 Raad van Justitie te Brussel 140
 Raad van Nederlandse Taal en Letteren 252
 Raad van State 72, 75, 91, 106, 121, 131
 Raad van Vlaanderen 51, 176
 Raap, Daniël 136
 Rabenhaupt, Karel, Baron von Sucha 124
 Radbod, bisschop van Utrecht 26
 Radbod, graaf in Lake et Isla 31
 Radbod, koning van Friesland 22
 Raden van Arbeid, wet op de 168
 Raedecker, John 180
 Raet, Lodewijk de 173
 Raffles, Sir Thomas Stamford 150
 Rambouillet, decreet van 150
 Ramilies, slag bij 129, 131
 Ramus, Petrus 102
 Rappard, van (NSB-er) 185
 RaRa, anti-racistische actiegroep 227, 230, 234, 236
 Rassenblement Wallon 249, 251
 Rastadt, vrede van 130
 Raster, tijdschrift 216
 rationalisme 123
 Rauter, H. 191, 194, 195, 200
 Ravensbrück, vernietigingskamp 194
 Ravesteyn, W. van 168
 Raynaval, de, gezang 142
 Rebelse patriotten 185
 Recht voor Allen 164
 Rechteren, Adolf Hendrik, graaf van 135
 rederijerskamers 58, 91
 Reeder, Militaire Verwaltungschef 191
 reflexiekamer 268
 reformisme 179
 Regeling Opvang Asielzoekers (ROA) 228
 Regensburg, wapenstilstand van 126
 regenten 100, 114, 120, 125, 126, 141, 142
 regeringsreglementen 289, 280
 Reglement van Tutel 137
 Regtien, Ton 203
 Reimerswaal, slag bij 45
 Reinier III van Lotharingen 31
 Reinier Langhals 29, 31, 33
 Reinoud I, graaf van Gelre 42, 46, 48, 55
 Reinoud II, graaf, later hertog van Gelre 53, 55
 Reinoud III, hertog van Gelre 55

- Reinoud IV, hertog van Gelre 56
 Reinoud van Valkenburg 48
 relanceplan 250
 Rembrandt Harmensz. van Rijn 102
 Remigius, St.- 23
 Remonstrantse broederschap 103
 Remplaçantenstelsel 166
 Renaissance 65, 81, 91, 101
 Renard, A. 212
 Renard, jurist 75
 René, hertog van Lotharingen 63
 Renon de France 80
 Renversement des Alliances 138
 Republiek der Zeven Verenigde Neder-
 landen 80, 88, 93, 94, 126
 Requesens y Zuniga, don Louis de
 83, 84
 Rerum Novarum, encycliek 166, 172
 Reve, G. K. van het 199
 Réveil 152, 156
 Revius, Jacob 101
 Revolutionair-socialistische partij
 (RSP) 183
 Rexisme 191, 196
 Reynaud, P. 196
 Reynders, I. H., generaal 192
 Ribémont, verdrag van 27
 Ricfried, graaf in de Betuwe 29
 Richard II, koning van Engeland 56
 Richardot, J.G. 96
 Richelieu, A.J.D., hertog en kardinaal
 de 105, 106
 Richildis van Henegouwen 34
 Riebeeck, Jan van 110, 144
 Rietkerk, minister 223, 226
 Rietveld, G. T. 180
 Rijksbemiddelaars, college van 182
 rijksdelen overzee 273
 Rijksdeling 21, 27
 Rijksinstituut voor oorlogsdocumenta-
 tie 178, 191
 Rijn-Schelde-Verolme (RSV)-con-
 cern 223
 Rijnders, anarchist 185
 Rijnverdrag 269
 Rijk, Jan Cornelisz. de 98
 Rijswijk, vrede van 128
 Ripperda, Jan Willem 134
 Ripperda, Wigbolt 83
 Riss-IJstijd 12
 Riss-Würm-interglaciaal 12
 RKSP, zie: Rooms-Katholiek Staats-
 partij
 RKWV, zie: Rooms-Katholiek Werk-
 liedenverbond
 ROA, zie: Regeling Opvang Asielzoe-
 kers -
 Robespierre, M.M.I. de 142
 Robles, Caspar de 82, 83
 Robrecht I de Fries, graaf van Vlaande-
 ren 34, 42
 Robrecht II de Fries, graaf van Vlaan-
 deren 38
 Robrecht II van Jeruzalem, graaf van
 Vlaanderen 37
 Robrecht III van Béthune, graaf van
 Vlaanderen 40, 48, 50
 Robrecht van Kassel 50
 Rochelle, beleg van La 106
 Rococo 133
 Rocour, slag bij 135
 Rocroi, slag bij 108, 109
 Rode, Hinne 73
 Rodenbach, Albrecht 169, 173
 Rodenbach, Georges 169
 Rodney, G.B. 141
 Roelants, Maurice 187
 Roemer Visscher, Pietersz. 91
 Roentgen, G. M. 155
 Roermond 234
 Roggeveen, Jacob 145
 Rogier, Charles 154
 Rogier, Firmin 154
 Roland Holst, Henriëtte 159
 Rolin, Nicolas 59, 61
 Rollier, aanvoerder Boerenkrijg 151
 Romein, J. M. 186
 Romme, C. P. M. 184, 201, 203
 Romme-Van der Goes van Naters, mo-
 tie 292
 Ronde-tafelconferentie over de Kongo-
 lese onafhankelijkheid 283
 Ronde-tafelconferentie te Den Haag
 over de Indonesische onafhankelijk-
 heid 292
 Ronde-tafelconferentie van Nederland,
 Suriname en de Nederlandse Antil-
 len 280, 281, 282
 Rooij, Ivonne van 233
 Roolvink, Loonwet van 205
 Rooms-Katholiek Vakbureau 168
 Rooms-Katholiek Werkliedenverbond
 (RKWV) 182
 Rooms-Katholieke Staatspartij
 (RKSP) 166, 168, 179
 Rooms-Katholieke Werkliedenvereni-
 ging 165
 Roorda, Karel 88
 Roose, Pieter 108
 Roosendaal, vredesonderhandelingen
 te 105, 107
 Roovere, Anthonis de 58
 Rorik 28
 Rosaeus, contraremonstrant 103
 Roskilde, vrede van 116
 ROSSEM, protestpartij 258, 259, 260
 Rossem, van 260
 Rossum, Maarten van 70, 71
 Rossum, W. van, kardinaal 168
 Rost van Tonningen, M.M. 186, 192,
 227
 Rost van Tonningen, weduwe 227,
 230
 Rotterdam, havenstaking 205
 Rotterdam, kerkconflict 102
 Rotterdams Dagblad 234
 Rouaan, beleg van 95
 Rousseau, J.J. 133
 Rovenius, Philippus 113
 Rozenoorlog 63

- RSP, zie: Revolutionair-Socialistische Partij
 RSV, zie: Rijn-Schelde-Verolme-concern
 RSV-enquêtecommissie 224, 225
 RTL 4 233
 RTL 5 237
 RTL Véronique 232, 233
 RTT-schandaal 250
 Rubens, Pieter Paul 101
 Rudolf II van Habsburg, keizer van Duitsland 95, 105
 Rudolf van Diepholt, bisschop van Utrecht 61, 62
 Ruichaver, verdediger van Alkmaar 83
 Rundstedt, K. R. G. von 197
 Russell, admiraal 128
 Ruusbroec, Jan van 48
 Ruys de Beerenbrouck, C. J. M. 178
 Ruysch, Frederik 133
 Ruysdael, Jacob van 102
 Ruyter, Herman de 82
 Ruyter, Michiel de 116, 117, 124, 125
 RW, zie: Rassemblement Wallon
 Rwanda 257, 260, 283, 284
 Rwanda-Oeroendi 284
- SA (Sturmabteilung) 184
 Sabis, slag aan de 15
 sacramentariërs 73
 Saedeleer, Valerius de 187
 Sage ten Broek, J. G. le 160
 Sainte Adresse, verklaring van 175
 Saksen 18, 21, 22, 25, 26, 28
 Saliërs 21
 Sandbergh, jhr W. J. H. B. 199
 Sansculotten 146
 Santa Cruz, veldheer 107
 Sarekat Islam 290
 Sarrazin, abt van het klooster St.-Vaast 86
 Sas, militaire attaché 192
 Sasse van Ysselt, politicus 160
 Savornin Lohman, A. F. de 166, 168, 178
 Schaepman, H. 164
 Schaffelaar, Jan van 68
 Schaper, J. H. A. 166
 Schat, Peter 217
 Schelde, opening van de 143
 Schelde, sluiting van de 100, 111
 Scheldestatuut 176
 Scheldetol 169, 172
 Schenck van Toutenberg, Frederik aartsbisschop van Utrecht 88
 Schenck van Toutenberg, George 171
 Schengen-akkoord 270, 257
 Schermerhorn, W. 185, 291
 Scherpe Resolutie 103
 Schieringers 47, 53, 62
 schijventarief inkomstenbelasting 207
 Schilder, K. 194
 Schimmelpenninck, G. 161
 Schimmelpenninck, Rutger Jan 142, 147
 Schiphol, uitbreiding luchthaven 237
 Schlick, Gaspard 60
 Schlieffen, A. von, plan van 167, 175, 176
 Schmelzer, N. 204
 Schmidt, F. 192
 Scholte, H.P. 158
 Scholten, J. H. 159
 Scholten, L. W. G. 203
 Schoneveld, overwinningen bij 124
 Schoolkwestie 208
 Schoolstrijd 163, 198
 Schoolwet-Van Rappard 162
 Schoolwetten-Harmel 211
 Schouten, Willem 110
 Schuurman, Anna Maria van 113
 SCK-kernafvalschandaal 257
 Scorel, Jan van 66
 SDAP (Sociaal-Democratische Arbeiderspartij) 166, 168, 181, 183, 184
 SDB (Sociaal-Democratische Partij) 168
 Secreet Besogne 100
 Sedan, doorbraak bij 195
 Sedulius Scotus 26
 Seffardt, H. A. 194
 Seghers, Hercules 102
 Seine-Oise-Marne-cultuur 13
 Seneffe, slag bij 125
 Senlis, Vrede van 69
 Separación, Arubaanse afscheidingsbeweging 280
 Septimius Severus 18
 SER (Sociaal-Economische Raad) 201
 Serajewo, moord te 175
 Servaes, Albert 187
 Servatius, bisschop van Tongeren 19, 21, 23
 Severen, Daan van 209
 Severen, Joris van 190, 196
 Seyss-Inquart, A. Reichskommissar 191, 193, 194
 SGP, zie: Staatkundig-Gereformeerde Partij
 Shell, aanslagen op benzinestations 227
 Shell, Koninklijke 167, 186, 226, 227
 Siegenbeek, M. 149
 Sigebert van Gemblours 30
 Siger van Brabant 37
 Sigismund van Oostenrijk 63
 Sigismund, keizer van Duitsland 52, 58
 SILCO-gijzelaars 258
 Simonis, aartsbisschop 206, 224
 Simonis, Eugène 170
 Sinclair de Rochemont, H. 185
 Sint Maarten 282
 Sint-Annaplan 255
 Sint-Michielsakkoord 267, 268
 Sint-Sylvesterakkoord 268
 Sjahrir, Soetan 291
 Slag in de duinen 118

- Slauerhoff, J. 179
 slavernij, afschaffing 289, 293
 Slingelandt, Simon van 129, 132, 134, 135, 136
 Sluis, zeeslag bij 49
 Sluter, Claus 48
 Sluyters, Jan 180
 Smallenbroek, burgemeester 230
 Smeken, Jan 58
 Smit, A. 185
 Smit, Gabriël 180
 Smit, W. A. P. 180
 Sneevliet, H. 183
 Snijders, C. J. 173, 177, 178, 185
 Snouck Hurgronje, C. 289
 Sobibor 194
 Sociaal-Democratische Arbeiderspartij, zie:
 Sociaal-Democratische Bond, zie: SDB
 Sociaal-Democratische Partij, zie: SDP
 Sociaal-Economische Raad, zie: SER
 sociale vernieuwing 232
 sociale wetten 181, 182, 189
 Sociale Zekerheidskaart 254
 Socialisten 181, 184
 Socialistenbond 166
 Société générale 155
 Socinianen 101
 Soekarno, Achmed 291, 293
 soeveriniteitsoverdracht 292, 284
 sofi-nummer 230
 Solebay, slag bij 124
 Solvay, E. 170
 Sonoy, Diederik 82, 88, 92
 Sont, slag in de 116
 Sonttol 162
 Southampton, verdrag te 106
 Spaa, P. H. 196, 197, 209, 211, 214
 Spaanse burgeroorlog 184
 Spaanse erfenis 119, 127
 Spaanse Raad 75
 Spaanse Successie-oorlog 122, 123, 129
 Speelman, Cornelis 144
 Speyk, J. C. J. van 157
 Spiegel, Hendrik Laurensz. 91
 Spiegel, L.P. van de 142
 Spilberghen, Joris van 99
 Spinola, Ambrosio 94, 96, 97, 104, 105
 Spinoza, Baruch de 113
 Spitaels, Guy 260
 Spoorwegstaking van 1944-45 191, 195
 Spoorwegstaking van 1903 167
 Spoorwegwet-Van Hall 162
 Sporenslag 72
 Spronck, Martinus 110
 St.-Denis, slag bij 125
 St.-Elisabethsvloed 59
 St.-Eustatius, verovering 141
 St.-Hubertusburg, vrede van 139
 St.-Leu, graaf van 150
 St.-Maartensdijk, verdrag van 58
 St.-Quentin, slag bij 76
 St.-Quentin, vrede van 49
 St.-Truiden, vrede van 61
 Staal, H. P. 167
 staalindustrie, Waalse 252
 Staalplan 252
 staalsector 248, 251
 Staatkundig-Gereformeerde Partij (SGP) 180
 Staats-Vlaanderen 134
 Staatsgezinden 101, 121
 staatshervormingen, België 247, 248, 258, 266
 Staatsmijnen 182
 Staatsregeling van 1798 146, 148
 Staatsregeling van 1801 148
 staatsschuld, België 248
 Stadhouderloos Tijdperk, eerste 113, 114
 Stadhouderloos Tijdperk, tweede 129, 130
 Stadhouderschap, erfelijk 125
 Standenvergadering 48, 49
 Stanley, Engels bevelhebber 92
 Stanley, H.M. 282
 Stanleystad, onlusten 283
 Staten-Generaal 91
 Statenbijbel 104
 Statenvergaderingen 48
 Statisten 139, 143
 status aparte 273, 282
 Statuut van het Koninkrijk 280
 Steenbeke, Jan van 49
 Steenhouderswet 168
 Steenhoven, Cornelis 133
 Steenkerken, slag bij 128
 steenkolenmijnen 248, 254, 255
 Steenokkerzeel, conclaaf van 267
 Stem, De 179
 Stembusakkoorden 198
 steunregeling 182
 Stevens, vicaris-generaal 151
 Stevin, Simon 91
 Steyn, Pieter van 137
 Stichting van de Arbeid 199, 206
 stier Herman 235
 Stijl, De 180
 Stijnen, Léon 209
 Stikker, D. U. 201, 214
 Stinissen, Ineke 232
 Stockmans, Pieter 120
 Stoke, Melis 35, 47
 Storm, politicus 161
 Stoutenberg, Willem, heer van 106
 Straatsburg, bisschop van 70
 Straatsburg, verdrag van 207
 Strada, historicus 74, 80
 Straelen, Antonie van 81
 Straeten, Charles van der 152, 154
 Stralsund, vrede van 54
 Streuvels, Stijn 187
 Strijdende Communistische Cellen (CCC) zie: Cellules Communistes Combattantes
 Strijen, Gerrit van 59
 Stromboli, zeeslag bij 125

- Struycken, A. A. H. 160
 Struye, minister 211
 Stuarts, restauratie der 120
 Studenten-Vakbeweging 203
 Studiecentrum voor Kernenergie 256
 studiefinanciering 229
 Stuurgroep Maatschappelijke Discus-
 sie Energiebeleid 222, 224
 Stuyvenberg-akkoord 267
 Stuyvesant, Pieter 111, 116, 145
 Suenens, L. J., kardinaal 209
 Sugambren 16
 Suidbertus 24
 suikercultuur 273, 275
 Suikerwet-De Waal 289
 Sumatratraktaat 289
 Surinaamse Bauxiet Maatschappij
 280
 Suriname 272, 273, 274, 279, 280,
 281
 Suriname, onafhankelijkheid 281
 Suriname, sociëteit van 145
 Surllet de Chokier, regent 157
 surrealisme 187
 Suurhof, J. G. 208
 Swaen, Michiel de 123
 Sweertius 65
 Swieten, J. van, generaal 289
 Syagrius 21
 Syllabus Errorum, encycliek 162
 Sylvius 112

 Taalbesluiten 154
 taalgebieden België 266
 Taalunieverdrag Nederland-België
 252
 Taalwetten voor bestuur lager en mid-
 delbaar onderwijs 190
 Taalwetten voor de justitie 190
 Tachtigers 158
 Tachtigjarige Oorlog 74, 80, 105, 109
 Tacitus 80
 Taiwan, levering onderzeeboten 222,
 224
 Tak van Poortvliet, J. P. R. 166
 Talma, A. S. 168
 Tanchelm 38
 Tarief van 1667 155
 Tarievenoorlog 119
 Tarwewet 182
 Tasman, Abel 111
 Tassis, veldheer 95
 Taye, de, minister 211
 Teisterbant 35
 Telegraaf 204
 Temple, William 119
 Teniers, David 101
 Ter Heide, slag bij 116
 Terborg, Gerard 101
 Terlouw, J. 207
 Tertry, slag bij 22
 Theoderik I 21
 Theuderik IV 23
 Theutberga 27
 Thijn, Ed van 223, 237, 238
 Thin, Flores 88, 92
 Thomas à Kempis 58
 Thompson, integralist 167, 168
 Thorbecke, J. R. 160
 Thorn, Gaston 270
 Tiberius 16
 Tien over rood 204
 Tiendaagse Veldtocht 156, 157
 Tiende Penning 76, 82
 Tiërcering 150
 Tijd, De 217
 Timmermans, Felix 187
 Tinbergen, J. 183, 199
 Tindemans, Leo 249, 251, 256
 Tisnack, jurist 75
 Tjarda van Starkenborch-Stachouwer,
 A. W. L. 202, 291
 Toekoe Oemar, 'verraad' van 290
 Toekomstconferentie Willemstad 282
 Tollens, Hendrik 152
 Tolrekeningen 47
 Toorop, Charley 160
 Torhout-Tielt, slag bij 175
 Townshend, Charles 130
 Trafieken 100
 Trajanus 17
 Traktaat van Reductie 94
 Trauttmansdorff, graaf Ferdinand
 van 143
 treinkaping te Wijster 218
 treinongeval Hoofddorp 235
 Trente, concilie van 66, 76, 91
 Treub, M.W.F. 177, 180
 Treviren 17
 Tribune, De 168
 Triest, Antonius, bisschop van Gent
 113
 Trigland, Jacobus 103
 Triple Alliantie 119, 133
 Troelstra, P. J. 165, 166, 168, 175,
 178, 181
 Tromp, Cornelis 117, 121
 Tromp, Maarten Harpertsz. 108, 115,
 116
 Troost, Cornelis 133
 TROS 206
 Trouw 192
 Tshisekedi, Etienne 258
 Tungren 15
 Turenne, Henri de Latour d'Auvergne
 vicomte de 118, 120, 124
 Turkenoorlogen 126
 Turnhout, slag bij 94
 Tutor 17
 TV 10, 231, 232
 Twaalfjarig Bestand 97, 99, 101,
 104, 105, 106, 111
 Twee van Breda 231
 tweede jongerenmars voor werk op
 Brussel 254
 Tweede Kamer, opening nieuwe ge-
 bouw 234
 Twinstigste penning 82
 Tytgat, E. 187

- Uitvoerend Bewind 148
- Uitvoeringsovereenkomst (aanvulling Schengen-akkoord) 270
- Uiver, De 183
- Ukena, Focko 62
- ultracentrifugefabriek 220
- Ultramontanen 171
- UNCI, zie: United Nations Commission for Indonesia
- Unie van Atrecht 86
- Unie van Brussel, eerste 84
- Unie van Brussel, tweede of nadere 85
- Unie van Hand- en Geestesarbeiders (UHGA) 196
- Unie van Utrecht 80, 84, 88, 114, 132
- Unie-liberalen 180
- UNIFIL 220, 226
- uniform verbod 184
- Unigenitus, bul 123
- Unilever 182
- Union Démocratique Belge 211
- Union Minière du Haut-Katanga 273, 283
- Uniop-affaire 260
- United Nations Commissions for Indonesia (UNCI) 292
- Urbanus II, paus 37
- Urbanus VIII, paus 107
- Usselincx, Willem van 90, 111
- Utrecht, kerkorde van 102
- Utrecht, schisma te 43, 61
- Utrecht, Staten van 102, 122, 142
- Utrecht, val van 123, 124
- Utrecht, vrede van 130, 133
- Uyl, J. M. den 204, 216, 219, 227, 229
- Uytenbogaert, Johannes 101, 102, 103
- V-1, wapen 197
- V-2, wapen 197
- Vaast, St.- 24
- VAD, zie: Vermogensaanwasdeling vakverenigingen 182
- Valckenier, Adriaan 144
- Valckenier, Gillis 121
- Valdez, Francisco 83
- Valerius, Adriaen 106
- Van Agt-Wiegel, Akkoord 219
- Van Gelder, faillissement 222
- Van Royen en Roem, Verklaring van 292
- VARA (Vereeniging van Arbeiders Radio-Amateurs) 182
- Vargas, Juan de 81
- Varus, Publius Quinctilius 16
- Vaticaan, gezantschap bij het 164, 181
- Vaticaan Concilie, Tweede 199
- vazallen 26, 30, 48
- Veen, G. J. v.d. 194
- Vélasco, don 106
- Veld, staatssecretaris ter 236
- Velde, E. van der 188
- Venator, arminiaan 102
- Venlo-incident 192
- Verbond der edelen 78
- Verbond van Actualisten 185
- Verbond van Dietse nationaal-solidaristen, Noord-Nederlands, zie: Verdinaso
- Verbond van gewapende neutraliteit 138
- Vercingetorix 15
- Verdam, jurist 208
- Verdelingsverdrag tussen de Republiek en Frankrijk 107, 108
- Verdinaso (Verbond van Dietse nationaal-solidaristen) 185, 190, 196
- Verdrag van Maastricht 235, 259, 271
- Verdugo, Francisco 88, 95
- Verdun, Verdelingsverdrag van 27
- Vereeniging van Arbeiders Radio-Amateurs, zie: VARA
- Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht 166
- Verenigd Koninkrijk der Nederlanden 280
- Verenigde Oostindische Compagnie (VOC) 99, 110, 134, 136, 139, 144, 145, 194, 286
- Verhaeren, Emile 169
- Verheyen, Jef 209
- Verhoeff, Pieter 99
- Verhoeven, Abraham 100
- Verhofstadt, Guy 248, 259
- Verhulst, Rombout 114
- Verhulst, Willem 111
- Verlooy, J.B.C. 140
- Vermeer, Johannes 101
- Vermeulen, August 169
- Vermogenaanwasdeling (VAD) 218
- vermogenaanwasbelasting 200
- verpleegkundigen, loonacties 232
- Verriest, Hugo 169
- Versailles, vrede van (1783) 141
- Versailles, vrede van (1919) 176
- Verschaeve, Cyriel 176
- Vervins, vrede van 94, 96
- Verwey, Albert 159
- Vespasianus 16, 17
- Vestdijk, S. 180
- Vestigingswet Kleinbedrijf 183
- Veth, Jan 160
- Vetkopers 47, 53, 62
- Vierdaagse Zeeslag bij North Foreland 117
- Viervoudig verbond 126
- Viglius 74, 75, 82
- Vijftigers 200
- Vikingen 28
- Villa Hermosa, landvoogd 125, 126
- Villeroy, François de Neufville, hertog van 128
- Villeroy, gezant 96
- Vingboons, Johan 114
- Vingboons, Justus 114
- Vingboons, Philippe 101, 114
- Vinkenoog, Simon 199

- Violente resolutie 105
 Visch, Henk 217
 visfraude 228, 233
 Visigoten 21
 Visser 't Hooft, W. A. 193
 Visser, Carel 217
 Visser, J. Th. de 181
 vitalisme 179
 Vitellius 16, 17
 Vitringa, H. H. 148
 Vlaams Blok 247, 256,
 Vlaams charter 51
 Vlaams Comité voor Brussel en Taal-
 grens 212
 Vlaams Front 190
 Vlaams separatisme 196
 Vlaams-Brabant 268
 Vlaams-Nationale Landdag 176
 Vlaamsch Nationaal Verbond, zie:
 VNV 190
 Vlaamse Beweging 168, 169, 170,
 173, 187, 189
 Vlaamse Liberalen en Democraten
 (VLD) 247, 259
 Vlaamse Militantenorde 252
 Vlaamse Nationalisten 211
 Vlaamse spelling 173
 Vlaamse Televisie Maatschappij
 (VTM) 255, 256
 Vlaamse Volksunie 211, 212
 Vlaamstalige gemeenschap 268
 Vlaanderen 129, 138, 266, 268
 Vlaardingen-cultuur 13
 Vlag, De 191
 VLD, zie: Vlaamse Liberalen en De-
 mocraten
 Vliegen, W. H. 166
 Vliegtocht naar Nederlands-Indië 182
 Vliet, Jan van 59
 Vlissingen, Paul van 155
 Vlugt, L. C. van der 180
 VNV (Vlaamsch Nationaal Verbond)
 190, 191, 196, 197
 VOC, zie: Verenigde Oostindische
 Compagnie
 Voeren 247, 253, 255,
 Voerstreek 249, 251, 252
 Voes, Hendrik 73
 Voetianen 123
 Voetius, Gisbertus 107, 113
 Vogelaar, J.F. 216
 Voix des Belges, La 192
 Volders, politicus 171
 Volk en Vaderland 185
 Volkenbond 179, 180
 Volkspartij voor Vrijheid en Democra-
 tie (VVD) 200, 205, Volksraad
 290
 Volksraadpleging over koningskwe-
 stie 210
 Volksunie (VU), Vlaamse 249, 253,
 259
 Volksverhuizing 21, 20, 21
 volmachtenbeleid 255
 volmachtenwet 254
 Voltaire 133
 Vonck, Jan Frans 140, 143
 Vonckisten 139, 143, 143
 Vondel, Joos van den 101, 112, 113
 Voorhoeve, Ernst 185
 Voorhoeve, Joris 227
 Voorlopig Bewind 157
 Voorst tot Voorst, staatssecretaris
 van 230, 236
 Voorst, Zweder van 54
 Vorstius, Conradus 102
 Vos, H., planeconoom 183
 Vos, Herman, Vlaams politicus 176,
 190
 Vos, Jan 113
 Vosmeer, Sasbout 89
 Vossen, vrede met Frankrijk te 124
 VPRO (Vrijzinnig-Protestantsche Ra-
 dio-Omroep) 182
 Vrais Liégeois 61
 Vranck, François 93
 Vredesconferentie te Den Haag, Eer-
 ste 167
 Vredesconferentie te Den Haag, Twee-
 de 167
 vredesdemonstratie 224
 Vreede, Pieter 141, 148
 vreemdelingenwet 237
 Vreeswijk, gevecht bij 142
 Vries, de, President-commissaris van
 RSV 225, 226
 Vries, Hugo de 160
 Vrij Nederland 192
 Vrijdagstakingen 251
 Vrije boeren 25
 Vrije liberalen 168, 181
 Vrije Volk, Het 233
 Vrijheidsbond 179, 180
 Vrijzinnig-democraten 167, 168,
 179, 181
 Vrijzinnig-Protestantsche Radio-Om-
 roep, zie: VPRO
 vroedschap 91, 103, 127
 Vroegindewey, Leo 217
 vrouwenemancipatie 163, 231
 vrouwenhandel 259
 vrouwenkiesrecht 180, 181, 188
 vrouwenpartij 231
 VTM, zie: Vlaamse Televisie Maat-
 schappij
 VU, zie: Vlaamse Volksunie
 Vuylsteke, J. 173
 VVD, zie: Volkspartij voor Vrijheid en
 Democratie
 Waals charter 51
 Waals Nationaal Congres 211
 Waals, J.D. van der 160
 Waals-Brabant 268
 Waalse Volksbeweging 212
 Waardgelders 104
 Waarheid, De 192, 232
 Waddenzee 224
 Wagenaar, G. 202
 Wageningen, caputlatie 195

- Walcher, bisschop van Kamerijk 37
 Waldeck, legeraanvoerder 135
 Waldger 31
 Waldrada 27
 Wallage, staatssecretaris 236
 Wallonië 266, 267
 Walram IV, hertog van Limburg 46
 Walrussen 225
 Walschap, Gerard 187
 WAO-crisis 234, 246
 wapenexportdossier 258
 Wapenstilstand, 11 nov. 1918 175
 Wapenstilstandsvoorwaarden van 1940 196
 Warfusée, René van Renesse, graaf van 107
 Warns, slag bij 53
 Waroux 47
 Wassenaar Obdam, Jacob van 116, 117
 Wassenaar, akkoord van 203
 Watergeuzen 79, 82
 Waterlinie, Hollandse 164
 Waterloo, slag bij 153
 Waterschei, mijnstaking van 213
 Watersnoodramp 201
 Wazo, bisschop van Luik 33
 Weede van Dijckvelt, Everard van 128
 Weissenbruch, J. H. 160
 Welter, C. J. I. M. 200
 Wenceslas van Brabant 51
 Wenckebach, H. J. E. 159
 Wenen, beleg van 126
 Wenen, groot verbond van 127
 Wenen, verdrag van 134
 Wener congres 153, 158
 Werbrouck-schandaal 151
 Wereldoorlog, Eerste 186, 190
 Wereldoorlog, Tweede 191
 Werenfried 24
 Werf, Pieter Adriaansz. van der 83
 werkloosheidskassen 182
 werkloosheidsuitkeringen 182, 183
 Werkspoor 155
 Wesembeke, Jacob van 82
 West-Friezen 45
 Westerbork 194
 Westerling, R.P.P., kapitein 292
 Westermann, politicus 185
 Westers Schisma 48
 Westfaalse vrede 109
 Westfriezen 43, 44
 Westindische Compagnie (WIC) 100, 11, 116, 136, 139, 145
 Westminster, tweede vrede van 124
 Westminster, vrede van 116
 Westrozebeke, slag bij 50
 Wet Investerings Regeling (WIR) 215, 229
 Wet op de Herstructurering van het Wetenschappelijk Onderwijs 217
 wet op de staatshervorming 267
 Wet terugdringing arbeidsongeschiktheidsvolume 246
 Wet terugdringing van het beroep op de Wet terugdringing Wet Universitaire Bestuurshervorming (WUB) 206
 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering 159
 Wetboek van de arbeid 167
 Wetboek van Koophandel 159
 Wevelinchoven, Floris van, bisschop van Utrecht 54
 Weyden, Rogier van der 58
 Weyer, Sylvain van de 154, 156
 Wi Egi Sani (Onze Eigen Zaak) 280
 WIC, zie: Westindische Compagnie
 Wichman, Erich 185
 Wichman, graaf 33
 Wicquefort, Abraham de 112
 Widukind 26
 Wiegel, H. 223
 Wieringen, slag bij 59
 Wijnkoop, David 168, 178, 181
 Wilde Akkers, slag op de 62
 Wilfried, Angelsaksische bisschop 24
 Wilhelm II, keizer van Duitsland 173, 175, 178, 180
 Wilhelmina van Pruisen, vrouw van Willem V 137, 142
 Wilhelmina, koningin 164, 178, 181, 192, 200, 203, 291
 Wilkes, Thomas 92
 Willebrands, kardinaal 218
 Willehad 25
 Willekens, Jacob 111
 Willem Alexander, prins 225
 Willem Clito, graaf van Vlaanderen 38
 Willem de Deken 50
 Willem de Rijke 77
 Willem de Veroveraar 38
 Willem de Zwijger, zie: Willem van Oranje
 Willem Frederik, stadhouder van Friesland 108, 114, 114, 120, 121
 Willem I, bisschop van Utrecht 35, 37
 Willem I, graaf van Holland 44, 44
 Willem I, hertog van Gelre en Gulik 56
 Willem I, koning 148, 149, 151, 153, 153, 156, 156, 157, 161
 Willem II Berthout, bisschop van Utrecht 45
 Willem II, graaf van Holland 44
 Willem II, hertog van Gulik 71
 Willem II, koning 153
 Willem III, koning 162, 163, 164
 Willem III, stadhouder 114, 119
 Willem IV, graaf van Holland 49, 53
 Willem IV, stadhouder 130, 132, 135, 136, 137
 Willem Lodewijk, stadhouder van Friesland 88, 89, 93, 103, 105
 Willem V, graaf van Holland 52, 53, 54
 Willem V, stadhouder 132, 136, 137, 140, 141, 143, 147, 149

- Willem van Dampierre 40
 Willem van Duvenvoorde 53
 Willem van Egmond 63
 Willem van Nassau, generaal 108
 Willem van Oostervant, zie: Willem VI, graaf van Holland
 Willem van Oranje (de Zwijger) 74, 87, 108
 Willem VI, graaf van Holland (Willem van Oostervant) 48, 52, 58
 Willem, kroonprins, zoon van Willem III 165
 Willems, Jan Frans 152, 173
 Willibrord 25, 25
 Willink, A. C. 180
 Willoughby, legeroverste 93
 Wimmer, commissaris-generaal 191
 Windesheim, congregatie van 48, 58
 Winkelman, H. G., generaal 192
 Winter, J. W. de 148
 WIR, zie: West Investerings Regeling
 Wiro 24
 Wit, Augusta de 288
 With, Witte de 108, 114, 116
 Witla 25, 28
 Witt, Cornelis de 121
 Witt, Jacob de 114
 Witt, Johan de 91, 112, 115
 Witte Berg, slag bij de 106
 Witte plannen 204
 Witten-oorlog 137
 Woensdrecht, Amerikaanse militairen op 227
 Woensdrecht, demonstratie 224
 Woeringen, slag bij 42, 46
 Woeste, Charles 171
 Woestijne, Gustaaf van de 187
 Wolfert van Borselen 45, 67
 Wolff, S. de 168
 Wolff-Dekker, Elisabeth 140
 Wolkers, Jan 1999
 Wolters Samson 228
 Woningwet 166
 Worms, rijksdag te 70, 73
 Woudenberg, H. J. 194
 Woudrichem, verdrag van 53, 58
 Wouter, abt te Egmond 43
 Wouters, Rik 170
 Wouwerman, Philips 102
 Wrangel, Karel Gustaaf 116
 Würm-IJstijd 12
 Wybran, Joseph 257
 Xanten, verdrag van 105
 Yoens, Jan 50
 Zachte herstelwet 251
 Zand- en grintkwestie 174, 177
 Zanderij, vliegveld 231
 Zannekin 50
 Zeebrugge 251
 Zeeland, bevrijding 195
 Zeeland, Staten van 94, 122, 141, 145
 Zeeland-bewester-Schelde 40, 44, 45
 zeeliedenstaking 182
 Zeeman, P. 160
 Zernike, F. 199
 Zeven Pronviciën, muiterij op de 184, 290
 Zevenjarige Oorlog 137
 Zeventien Verenigde Nederlanden, de 32, 70, 73, 88
 ziekteverzuim 246
 Ziektewet 168
 Zierikzee, zeeslag bij 46
 Zijlstra, J. 204
 Zilvervloot 106, 111
 Zimmerman, Burgemeester van Rotterdam 178
 Zinzendorf, N.L. 133
 Zoutman, admiraal 141
 Zuid-Celebes 292
 Zuid-Molukken, republiek der 218, 292
 Zuid-Molukkers 217, 218, 219
 Zuiderzee, slag op de 83
 Zuiderzee, wet tot gedeeltelijke drooglegging van 178
 Zuiderzeewerken 183
 Zuidland 111, 145
 Zuidnederlandse emigranten 90
 Zuylestein, samenzwaarder van 121
 Zwadenburgerdam 43
 Zwammerdam, uitmoording van 124
 Zware geneeskundige Risico's, wet op de 208
 Zwart Front 185
 Zwarte Dood 47
 Zwartewaal, slag bij 54
 Zweder van Beusinchem 45
 Zweder van Culemborg, bisschop van Utrecht 61
 Zwentibold 29
 Zwin 22
 Zwingli 73